

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravljalstvu prejeman:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Izjava vnaša dan svetovni izkazni nedolžni in pravični.

Inserati veljajo: peterskopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 34.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

na Avstro-Ogrsko: K 25—
celo leto 13—
pol leta 6:50
četrt leta 2:30
na mesec

za Nemčijo:

K 24—
celo leto
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Tiskovništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica. Upravištvu: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Znižanje zahtev za armado.

Edini dr. Šusteršič se je v delegaciji izrekel brezpogojno za vse strahovito visoke zahteve za armado. Vse stranke, celo vsaki vladi zvesto službojoči Poljaki so priznali, da avstrijski davkoplačevalci ne prenešajo teh groznih bremen in precej vse stranke so zastopale mnenje, da so te zahteve vojne uprave večinoma nepotrebne in da bi vojna uprava lahko prav dobro izhajala z veliko manjšimi vsotami. Samo dr. Šusteršič je bil mnenja, da vlada nič preveč ne zahteva in da se ji morajo dovoliti vsi ti milijoni, ki jih zahteva.

Sedaj je pa vojna uprava sama pustila dr. Šusteršiča na cedilu. Pod pritiskom javnega mnenja in finančnih ministrov je vojna uprava odnehala od svojih zahtev in sicer odnehala tako izdatno. V začetku je vojna uprava zahtevala 475 milijonov kron, sedaj pa se hoče zadovoljiti z 200 milijoni kron. Vojna uprava je torej odnehala za 275 milijonov! Kaj bo rekel dr. Šusteršič, ki je šel pred več dnevi zatrjeval, da 475 milijonov ni nič preveč in da bo on za to glasoval. Ali ne diši to po veliki blamaži? Ali ne kaže to, da zastopa dr. Šusteršič koristi svojih volilcev, jako nevestno?

Vojni minister baron Schönaich je torej skril zahteve vojne uprave od 475 milijonov na 200 milijonov in vrh tega se je moral zavezati na naprave, vsled katerih vsaj do l. 1915. potrebnost za armado ne bodo več narasle. S tem, kar se bo dovolilo letos v delegacijah, bo morala vojna uprava pokriti vse nove potrebščine za armado in za mornarico do leta 1915. in ne sme te meje prekoračiti. V prvi vrsti je ta uspeh pripisovati tistim strankam, ki so se uprle zahtevam vojne uprave; dr. Šusteršič ni med njimi, saj je, kakor rečeno, on bil edini, ki se je takoj zavzel za silno pretirane zahteve vojne uprave in je slovesno proglasil, da bo za vse te zahteve glasoval. Zdaj mu bo pa malo težko pri srcu, da je vojna uprava zmanjšala svoje zahteve od 475 na 200 milijonov in tako pokazala celi avstrijski javnosti, kako lahkomišelnost in nevestnost dela dr. Šusteršiča politiko.

Avstro-ogrski monarhiji res ni treba, da bi se oboroževala tako, ka-

„Glavna posojilnica“ v Ljubljani v konkurzu!

Pojasnilo. Na občnem zboru „Glavne posojilnice“, dne 8. januarja t. l. se je izvolil likv. odbor, da dožene stanje njenih terjatev in dolgov. Odbor je v rednih sejah reševal tekoče zadeve zadruga, ugotovil, po možnosti zavaroval in tudi izterjal mnogo terjatev in plačeval take nujne stroške, katerim bi se tudi v konkurzu ne moglo izogniti, da se prepreči izvršbe. Odbor se je obrnil do vseh upnikov in vlagateljev s prošnjo, da doptre s svojimi zahtevki in tako omogočijo mirno likvidacijo, kakor jo je sklenil občni zbor zadrugnikov. Upniki in vlagatelji, zlasti denarni zavodi, kateri imajo večje vloge pri „Glavni posojilnici“, so s trezno potrpežljivostjo podpirali odbor v njegovem prizadevanju, urediti mirnim potom žalostne razmere posojilnice.

Odbor je dosegel precejšnje uspehe, preprečil izvršbo dunajskih hiš dr. Hudnika in izvršbo proti posojilnici ter izterjal mnogo dolgov. Dolžniki so dosedaj vplačali pri posojilnici nad 51.000 kron, direktno upnikom, katerim so bili solidarno vezani, pa 94.000 kron, skupaj nad 145.000 kron.

Na posredovanje odbora je mnogo zadrugnikov, kateri reprezentujejo 6730 kron deležnega kapitala ali 1346 deležev po 5 kron, podpisalo obvezne izjave, da prispevajo za garancijski fond na delež po 1000 kron, odnosno toliko, kar jih zadene po zakonu in zadrugnih pravilih. Ako bi bili vsi prispevki, ki znašajo 1.346.000 kron izterljivi, bi bila asanacija zadruge lahka stvar. Ves deležni kapital znaša 16.145 kron, to je 3229 deležev po 5 kron. Ako bi bili vsi člani solventni, bi se prispevki za neizterljive terjatve izdatno znižali. Kritič-

ni položaj posojilnice postruže dejstvo, da so nekateri člani pridobili toliko deležev, da jim bo nemogoče zadostiti obveznostim.

Za garancijski fond se je dosedaj vplačalo 165.534 kron. Največje težave dela obvezancem to, da so vsled članstva pri „Glavni posojilnici“ izgubili kredit pri drugih denarnih zavodih.

Vsa plačila znašajo tedaj okroglo 311.000 kron. Odbor je sestavil natančno bilanco ter se v dolgotrajnih sejah posvetoval o izterljivosti zadrugnih terjatev. Dvomljive terjatve je določil na 1.717.350 kron, pokritje pa znaša 525.488 kron, tako da je nepokritega 1.191.862 kron, ali okroglo 1.200.000 kron. Pri tem računu se pa ni upoštevala terjatev pri T. P., katera znaša okoli 1 milijon in o kateri se danes še ne da zanesljivo izreči, ako in v koliki meri bo neizterljiva.

Odbor je predložil bilanco in obširno spomenico c. kr. deželni vladi in drugim faktorjem, od katerih sme pričakovati pomoči. Predložiti je moral bilanco tudi c. kr. dež. sodišču ter živo obžaluje, da nima sredstev, da bi preprečil dragi konkurz.

Upamo, da vlagatelji in upniki ne bodo ničesar izgubili in, da se tudi v konk. postopanju s člani, kateri niso ničesar zakrivali, ne bo kruto postopalo ter vrglo okoli 600 nedolžnih rodbin na cesto. Likvidacijski odbor bo tudi v konkurzu nadaljeval asanačno akcijo.

V Ljubljani, 13. februarja 1911.

Likvidacijski odbor:

Fr. Višnikar l. r., dr. Ivan Oražen l. r.,
Ivan Mikuš l. r., Ig. Firm l. r.,
dr. Vekoslav Kukovec l. r.

Posledice obstrukcije v štajerskem dež. zboru.

Celje, 13. februarja.

„Štajercijanci“ prirejajo sedaj v različnih mestih in trgih na Spod. Štajerskem »kmečke« shode, na katere gredo Nemci in nemškutarji dotičnega nemškega gnezda in pa šnoparji ter diverzni pijanci iz okolice, kateri se po primerem kvantumu pijače strašno ogorčijo proti »prvakom« in proti slovensko-klerikalni obstrukciji v štajerskem deželnem zboru. Kako zelo rabijo nemški nacionalci nedvomno velevažne politične izjave teh ljudi, kaže to, da poslušajo z menoj norce briti, ker sem kmet. To me je pogrelo. Stisnil sem pest, zamahnil z njo proti njim, ki so se mi hudobno režali in zakričali:

»Krucenezar, malo brusite jezike, če ne, vam bom nagulil hrbtišča. Proklete kisle griže škricaste, mislite, da boste z menoj prisododarije uganjali? Ne boste jih ne! Pri moji krvavi kokoši da ne! Vaše plenice se še niso posušile, boste pa zbadali poštenega človeka, smrkavci okisani, ki še ne veste, kako se kruh služi na svetu. Sakra v bika!«

Ko bi ti vedel, kako so bili tihi! Kar poodili so jo, jaz sem pa k sreči dobil tvojega prijatelja, ki mi je pokazal, kje da si.«

Matevž je tu začel znova zatrjevati, kako nobel ima njegov stricnik, ki se je gotovo zelo bogato oženil, in da se mu najbrž godi kot v malih nebesih.

Kosilo so skupaj, to je Ficek, njegova gospa in Matevž, ki je sprva tikal oba onadva, pozneje pa le svojega stricnika, ko mu je ta ukazal, da mora vikati njegovo ženo, ki je vsled kmečke zarobljenosti hudo vihala svoj mestni nos.

Po kosilu, ki se Matevžu ni zdelo nič kaj posebno, ker je jedel kot prikuho kisle zelje kot doma, dejal je Fikužu svojemu gostitelju:

»Ti, Tine, ali imaš kaj ponočene obleke, ki bi jo jaz še lahko nosil?«

jo z največjim entuzijazmom drugače toliko zaničevano slovenščino in pride celo tako daleč, da župani in stebri nemškega mosta do Adrije predlagajo v precej gladki slovenščini resolucije in sklepe. Spomini na mlada leta in slednjič ljubezen do lastnega rodu igra tu vendar neko vlogo. Kratkotako: veseli nas, da je postala slovenščina tudi v očeh spodnjaštajerskih Vsenemcev ravno-praven parlamentarni jezik. Drugače so ti shodi zelo brezpomembni, dasi-ravno skuša v »Štajercu« in sorodnem »Tagblattu« Linhart prepričati sebe in gori opisane somišljenike Slovence, ki hodijo na njegove shode, da so neki slovenski voditelji zaradi teh shodov čisto iz sebe.

Zakaj se sedaj »Štajercijanci« toliko trudijo, kaže uvodnik v današnji številki graške »Montagszeitung«. Slovenski klerikalci se še dosedaj niso dali omečiti, dasi je res grdo, da spravljajo napredno in morda tudi nacionalno reputacijo deželnozborske večine v veliko nevarnost. Zato je začela teči deželnozborski večini voda v grlo, ker je morala začeti s ertanjem postavk v rednih izdatkih dežele. In to ertanje bodo čutili Nemci prav tako hudo, kakor Slovenci. Če so številke »Montagszeitung« resnične, potem je črtal štajerski deželni odbor iz proračuna za leto 1911 milijon in 250 tisoč kron. Ta črtana vsota se razdeli tako: za gradnjo cest odpade 590.304 K, za regulacije rek in potokov 431.143 K, za vinarstvo 11.500 K, za znanost in umetnost 29.750 K (v tej vsoti je v prvi vrsti menjena podpora za graško gledališče 25.000 K). Ako omenimo še manjše zneske, potem odpade za deželno planšarsko šolo 1000 K, za deželni muzej 4000 K, za višjo deželno realko 500 K, za štajerski deželni šolski sklad 3000 K, za ljudsko šolstvo 2820 kron, za deželni ubožni sklad 3300 kron, za zdravstvene namene 31.130 kron in za »vzgojevališča« (?) 1000 kron. Da se pa nemško-nacionalni štajerski deželni odbor zaveda tudi v teh žalostnih časih svojih narodnih dolžnosti, kaže velikodušno izplačilo podpore prepotrebnemu nemškemu »Schulverein«.

Cisto nič ne tajimo, da je mizerija v našem deželnem gospodarstvu zelo velika, zlasti še, ker se je prejšnja leta, kakor kaže glasovita stiftingtalska afera, potratno in nesmiselno gospodarilo. Ali odmev nem-

ško-nacionalnih tožb, da deželi slabogre, je na Spod. Štajerskem popolnoma drugačen, kakor ga v Gradcu tako željno pričakujejo. Ako rogovili na »štajercijanskih« shodih nekaj pijancev in zagrizenih hohenzollernskih častilcev, ne gane to na Spod. Štajerskem prav nikogar, in tisti, ki se »hladno« smeji, niso »Štajercijanci«, temveč ravno njihovi nasprotniki. Povrh tega je treba še te zaničevanja in obžalovanja vredne ljudi na »štajercijanskih« shodih ščititi z bajoneti. Tako vam ne bo pomagano, gospodje v Gradcu! Linhart spada sicer v to svojo družbo in je morda tudi res, da jo ume dobro zabavati, pomagal pa vam ne bo niti najmanj.

Nasprotno, ta gonja bo premirje v deželi le otežila. Niti gospodarske škode, ki sicer niso tako velike, kakor se jih slika, ne bodo mogle ljudi prepričati, da so jim v Gradcu naklonjeni. Celi boj bo zopet zasukan na nacionalno polje, dasi so ga naši klerikalci že tako lepo spravili na kulturno-robojno. Šikane deželnega odbora bodo na Spod. Štajerskem le dražile in zagradile klerikalcem vsako pot izdajstva ali sramotne retirede. Treba bo kaj dati v narodnem in gospodarskem oziru, treba bo nekoliko korigirati razmerje med izdatki za slovenski in nemški Štajer, to je nedvomno. Slovencev je treba samo čakati, da jim padejo sadovi obstrukcije sami od sebe v naročje. Ljubi nacionalci, stvari stoji slabo za vas — bilo bi celo bolje, odriniti tiste stotake in tisočke, ki jih izdajate za »Štajerca« in njegove shode, v deželno blagajno. To vam ne bi v očeh vaših varčnih volilcev prav nič škodovalo . . .

Politična kronika.

V vojnem odseku avstrijske delegacije, ki zboruje v Budimpešti, se večerj začeli z generalno debato o mornariškem proračunu. Prvi je govoril baron Bienerth. Ta je izjavil v svojem govoru, da je pač nesrečen slučaj, da je ravno v času precej slabih gospodarskih razmer vojaška uprava predložila delegaciji zvišane zahteve. Vlada se je zavedala svoje dolžnosti in je z uspehom posredovala, da je vojna uprava znižala svoje prvotne zahteve. Sicer je pa vneto zagovarjal vojaške zahteve. Navajal je, kako so se v zadnjem času prekorčili proračuni in izjavil, da se bo tudi l. 1911 proračun prekoračil vsaj

delat izpite, ki so ga čakali še vsi. Toda v svojem računu se je nekoliko prenegril. Tik pred počitnicami se je opasno prehladil, kar mu je povzročilo strašen revmatizem po vseh udih. Trganje je imel še izza dijaških let, ko je prezebal v nezakurjenih sobah in hodil v raztrganih čevljih ob najhujši zimi, zraven pa trpel lakoto kot večina našega dijaštva. Sedajni revmatizem je bil pa tako hud in nasilen, da je Ficek moral po zdravniškovi odredbi na vsak način v toplice, sicer — izjavil je ta — bi čutil posledice celo življenje, ki bi se mu vsled te opustitve vsekakor lahko znatno skrajšalo.

Ficek si je izposodil potrebno vsoto denarja, potem se pa odpravil zdraviti se po zdravnikovem nasvetu. Gospa Fickova je ostala sama doma. Rada bi bila šla kam na kmeto, kakor vse njene sovrstnice, a manjkalo je gmotnih sredstev. Saj še itak ni bila gotova, če bo shajala z denarjem, ne pa da bi še delala zabavne izlete.

Res ji je trda predla. Kakor bi se bila nearedu uprav akopala nad Fickovo rodbino, zbolel je še otrok. Zdravnik in zdravila so stala toliko, da je bila gospa Pavla aredi meseca brez vsakega denarja. Do tega je prišlo tem preje in tam lojke, kar gospa Fickova, kakor že omenjeno, ni znala prav nič varčevati in ščediti.

(Dalje prihodnjič.)

LISTEK.

Fickov frak.

Kratkočasna zgodba.

Spisal Blaž Pohlin.

(Dalje.)

III.

Kakih štirinajst dni pozneje so umeli pri Fickovih obisk. Fickov stric, Fikužev Matevž iz Zaplotja, je pripeljal za svojega brata, pri katerem je služil za hlapca, v mesto voz drv. Možakar je drva kmalu prodal, prodal tudi par piščancev, ki jih je izmaknil gospodinjji, svoji svakinji, ko je pa, potem v predmestju v stari domači gostilni poklepal dve porciji kislih vampov, ki so bili zanj največja delikatesa na svetu, spoznal je, da je še prezgodaj iti domov. Pograbil je zato z vso silo svežo misel, da gre obiskat stricnika Tineta, ki ga je po dolgih ovinkih in velikem povpraševanju končno vendar našel s te-zavo.

Fikužev Matevž je bil eden izmed tistih ljudi iz dežele, ki mislijo, da je vsak mestni prebivalec bogataš in da ima denarja kot črepinj. Tako prepričan je Matevž gojil o svojem stricniku in prišel je k njemu

zato, da bo kaj deležen njegovih dobrot in namišljenega bogastva.

»Strašansko imaš nobel,« je dejal Matevž Valentinu, ko sta sedela v sobi in čakala na kosilo, »še bolj nobel si kot naš kaplan, ki imajo vse naravnost z Dunaja. Toda da te nihče tu ne pozna! Ko bi ti vedel, kako sem stikal za teboj! V gostilni, kamor sem se šel nekoliko podpred, sem vprašal natakario po tebi, pa te ni prav nič poznala, potem sem nekega oficirja vprašal, če pozna Fikuževega Tineta, pa tudi ni vedel nič povedati, še poslušal me ni. Nato sem vprašal neko gosposko kislico, približno tvoje starosti, če te pozna. Ta me je pa grdo pogledala, ter zarenčala:

»Bos?«

»Kdo je bos?« sem vprašal.

Mimo je prišlo nekaj fantalinov, tako suhih, kot bi jim preklej vtaknil v hlačnice in ti vragovi so jeli, kot bi jih najel, na vso moč tuliti:

»Gej, gej, gej!«

(Matevž ni vedel, da so bili to nemški pobiči, ki so gonili svoj »Heil«.)

Nekaj časa poslušam tisto vpitje, ki je prihajalo tudi iz ust onega človeka, ki sem ga vprašal po tebi, pogledam okrog sebe, kje je kakšna govedina, ki jo priganjajo, ko pa vidim, da ni nikjer nobene krave, ne telata, ne vola, dognal sem, da tiste besede veljajo meni, da ti smrkolini

za 25 milijonov kron, s čemur je treba računati. Ministrski predsednik je podal na podlagi tabelarnega pregleda sliko, kako se bodo v naslednjih letih do l. 1916 zvišale vojaške zahteve. Tako se bodo zvišale potrebine v primeri z letom 1910 za 8308 milijonov kron, če se vštejejo stroški pri uvedbi dveletne vojaške službe. Kvota, ki odpade na Avstrijo, znaša 465 milijonov kron in sicer ne glede na izvanredni kredit. Ministrski predsednik je rekel, da seveda ne more podati nikakega finančnega načrta za bodočnost. Naša skupna naloga bo, da se nova bremena, ki se bodo seveda prenesla na prebivalstvo, pravično porazdeli. Končno je priporočal delegatom, naj odobre proračun za armado in mornarico. Govorili so potem še delegati Dobernigg, grof Abensperg, Steiner in Damm, ki so imeli bolj ali manj patriotske govore. Soc. demokrat Ellenbogen je rekel, da te zahteve ne pomenjajo viskega zahtev mornarice. Poznamo le načrt do l. 1915., seveda če se bo mornariška uprava držala pogodbe, ki jo je sklenila z avstrijsko vlado. Omenjal je tudi podražanje, ki je povzročila železni kartel. Mornariška uprava bi lahko pritiskala na kartel ter poudarjala napram kartelu, da lahko naroči ladje tudi v inozemstvu. V delegaciji so tudi člani, ki sede obenem v upravnem svetu akcijskih družb, ki so zainteresirane pri zgradbi dreadnoughtov. Prepušča pa taktu in previdnosti dotičnih gospodov, da se ognejo inkompatibiliteti. Govoril je še grof Clam-Martinic.

V ogrskem državnem zboru se je včeraj nadaljevala generalna debata o bančni predlogi. Govorila sta Zoltan Pap in Justh. Ker ni bil noben govornik več pripravljen, je bila generalna debata končana. Na vrsto pridejo zaključni govori. Razven referenta grofa Wickenburga govorilo še 28 poslancev, ki so vložili sklepe predloge. — Grof Batthyány in Hollo sta podala izjavo, da ni finančni minister pl. Lukacs nikdar napram njima trdil, da stoji na stališču samostojne banke in da tudi nikdar ni nameraval vstopiti v neodvisno stranko. Razventega sta se izjavila oba poslanca, da je bilo vse drugo, kar se nanaša na pogajanja med Lukacsem in Justhom, privatni pogovor. Ta izjava pa nikakor ne tangira verodostojnosti Justhovihih podatkov.

Trdnjave okoli Benetk so dobile v poslednjem času nove topeve, kakršnih po poročilih laških listov nimajo niti v Italiji, niti v kaki drugi državi. Vojvoda abruški si je te topeve pred par dnevi ogledal.

V Albaniji so se pojavili zopet resni nemiri. Močne čete Albancev so napadle turške vojaške postaje v Beraku in Gusinju. V boju je bilo osem Albancev ubitih in več vojakov ranjenih. Albanci beže na črnogorsko ozemlje. Pri Pepiču je prišlo do boja med turško mejno stražo in neko bolgarsko četo. Ubiti so bili štirje Bolgari, eden pa ranjen, ubit je bil tudi en vojak, dva pa ranjena. — Albanci, ki so pobegnili v Črno goro, so imeli v Podgorici veliko zborovanje, na katerem so sklenili, obrniti se na vselevlasti za pomoč zoper turški režim. Na zborovanju je bilo kakih dvatisoč Albancev, med temi tudi več voditeljev, ki bivajo še v Turčiji. Nek albanški voditelj iz Gusinja, ki simpatizira s Turki, se ni hotel udeležiti zborovanja. Takoj po zborovanju je bil umorjen.

V Turčiji je položaj zelo zmeden. Mladoturški komite je poskušal vplivati na Talaata, da prekliche svojo demisijo. Tega pa ta ni hotel storiti. Stranka je nato sklenila, ponuditi ta portfelj svojem voditelju Halilu. Ta je pa izjavil, da ni sposoben za to. V sled tega se je vršil ministrski svet, ki je sklenil, naj Talaat do torka vodi posle notranjega ministrstva. Če se do tega časa Halil ne odloči, bo ministrski svet odločeval o nadaljnjih korakih. — Vodja solunskega mladoturškega centralnega komiteja Nasim - bej je prišel v Carigrad. Poroča se, da je v zadnjem momentu prepričan imenovanje Halila za notranjega ministra. Položaj je zelo zmeden, posebno vsled raznih neuspehov komiteja v notranji politiki. Tudi osebni interesi igrajo pri tem veliko vlogo. Stališče mladoturškega komiteja je zelo omajano. In vojni minister Mahmud Šefket komaj čaka, da napravi konec vplivu mladoturškega komiteja.

Štajersko.

Cebelarska razstava v Celju. Cebelarsko društvo za Spodnje Štajersko namerava obhajati svoj desetletni dejanski obstanek leta 1912 z večjo čebelarsko razstavo v Celju. Društvo se je v teh letih tako razvilo, da šteje nad 800 članov, vpisanih v 20.

podružnicah in hoče z razstavo pokazati uspehe, posebno pa bi naj bila taista nekaka popolnitev delovanja in bo zaradi tega služila le poduku: oblikovalcu se bo odkrila živa podoba v celi čebelarski stroki; taisti bo imel priliko, se tukaj seznani s vsemi različnimi čebelnimi stanovanji in načini čebelarenja, videl bo čebelarsko orodje in čebelne pridolge v njih razlikah itd. Da bo poduk še popolnejši, skrbelo se bo tudi za vsestranska predavanja. Seveda pa je zaželjen uspeh pričakovati le v veliki prireditvi, za katero bo treba precej denarja. Društvo razpolaga sicer čez malo gotovino; ker pa pri današnjih političnih razmerah od čebelarstva zboru štajerskega ni upati rednih podpor, vsaj začasno ne, mora se s tem premoženjem štediti; zaradi tega se je obrnilo društvo, da si ugotovi razstaveni fond, na vse slovenske denarne zavode in vse okrajne zastope ter nekatere večje občine na Sp. Štajerskem s prošnjo za podpore. To prošnjo tem potom ponavlja iz iskrene želje, da bi se mu pomagalo razstavo uprizoriti v celi popolnosti; tako da bi bila taista domovini v ponos. Društvo se ne vrti v politiko, ampak želi le čebelarstvo povzdigniti na tisto stopinjo, ki mu gre v narodno - gospodarskem oziru; vsak prispevek hvaležno sprejme, opozarjam tem potom na razpoložene okoliščine ter jih priporoča dobrohotnemu upoštevanju. Odbor.

Iz sodne dvorane v Mariboru. Dne 11. februarja sta stala pred mariborskim strogim kazenskim senatom dva velika hudodelca: 15letni učenec ljudske šole in 18letno kmečko deklet. Zakrivila sta veliko hudodelstvo po § 24 tiskovnega zakona, ker je ta učenec Vanda iz Verzeja pri Ljutomeru podaril na počitnicah štiri znane znamenje z napisom »Ptnj 20./9. 1908« deklici Antoniji Zemljici iz Turjanskega vrha in ta je eno tako znamko (kako strašno!) prilepila na dopisnico, katero je konfisciral in s posebnim poročilom poslal državnemu pravdniku nek poštni uslužbenec v Gradcu, ki ima preveč prostega časa. Hudobneža sta bila obsojena vsak v globo 5 K in država je rešena. Štirje votanti, en državni pravdnik, en zapisnikar in en zagovornik so imeli posla s temi grozodejnikmi. Predpust je!

Samonemška obtožnica je začelo vlagati državno pravdnistvo v Mariboru. Seveda se v mnogih slučajih izgovarjajo na to, da je prvi sodnik obtožbenca zaslal po nemško. Pa niti to ni vsikdar resnično. Resnično pa je, da nekateri preiskovalni sodniki ne zapišejo nobene besede več slovensko in treba bo zopet vzeti krtačo v roke, kajti naš okrožni predsednik se ne briga za izpolnitev jezikovnih ukazov.

Iz Ruš. Podravska podružnica S. P. D. vabi svoje člane na občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 19. februarja popoldne ob 3. v gostilni g. Jož. Muleja po običajnem dnevnem redu.

Iz Trbovelj. Gostilničar I. Forte na Vodah je naročil mesarskemu učencu Mežnarju, naj pogleda, zakaj aparat za dobivanje acetilenske luči ne funkcionira. Dečko se je podal z gorčico svečo h kotličku, odprl glavno cev in posvetil v njo. V tistem trenutku se je plin vnel, eksplodiral in fantu grozovito ranil zlasti v obraz. Mežnarja so spravili v celjsko bolnišnico.

V Ptujju se bode bojda še letos začelo z gradnjo novega, tolikanj potrebnega justičnega poslopja. To bo de stalo na mestu takozvane »male vojašnice«, katero je mesto kupilo in ki bo že prihodnje mesece demolirano. Vršilo se je že več komisijonelnih ogledov v tej zadevi.

Proti oškodovanju fotografske obrti. Zadnji čas se množe pritožbe, da krošnjarijo različne osebe s fotografskimi aparati po deželi, delajo slabe slike, prevzemajo povečanje slik, delajo napol emajl-fotografije na škodo rednih fotografov itd. Štajerska namestnija je sedaj naročila okr. glavarstvom, da energično pazi-jo na take osebe.

Koroško.

Iz Ziljske doline na Koroškem. Razun celovške okolice in okolice Vrbskega jezera bo sedanje ljudsko štetje najhujše udarilo nas slovenske Ziljane. Temu se ne smemo čuditi. V najbolj goratih krajih slov. Koroške je dobiti več narodne zavednosti, kakor v naši Ziljski dolini. Zavedne Slovence od Podkloštra do Brda bi vam lahko v par vrsticah naštel. Po dva, največ trije so v vsaki župniji, marsikje pa sploh nobenega ni. V celi Ziljski dolini ni javnega ne zasebnega uradništva, ne učitelja, ne orožnika, financarja itd., ki bi se čutil Slovenca. Kakor znano, je lani deželni šolski svet pregledal zadnjega slovenskega učitelja iz Ziljske doline v nemški Pottabli. To je bil nadučitelj g. Lovro Horvat v Čačah. Zanimala me je ta persekucija ter sem te-

maljito preiskoval vso premoštevilo. Dognal sem v kraj samem od vseh nepristranskih občanov, da je bil g. Horvat v čoli natančen in vesten do skrajnosti, tako, da se ga niti roka nemško-katoličanskega nadzorika ni smela dotakniti. V javnem življenju je bil mirnega značaja, vzornega obnašanja, pravičen, priazen in postrežljiv vsakomur. Zato se čuje med ljudstvom splošna hvala o njem in žalovanje po njem. Imel je edino napako, da se ni sramoval svojega slovenskega maternega jezika, da ga ni hotel vključiti obljubam in pritisku zatajiti, da je učil v čoli slovenske otroke spoznavati in spoštovati materino besedo, odrasle slov. fantje pa peti slovenske pesmi. Zato je bil premeščen brez disciplinarne preiskave. O njegovi tožbi, ki pomeni škandal za avstrijsko justico, smo tudi dobro poučeni, a prihranimo si za drugokrat. Zadeva g. Horvata je taka, da slovenska javnost mirne vesti lahko zahteva najstrožjo preiskavo zoper njega. Čudimo se le, da g. posl. Grafenauer, ki mu je kruto preganjanje osebno znano, ker je služboval v njegovi bližini, ni ganil prsta ne v deželnem odboru in v svojem klubu na Dunaju. Nemcem in nemškutarjem je bil g. Horvat posebno na poti zato, ker je Cajna središče slovenske Ziljske doline. Sedaj so ti bratci nemoteno med seboj, a ker ne morejo živeti brez prepira in ovadstva, začeli so se klati med seboj. »Visoko« inteligencija tvori v Čajni tri osebe: nemčurski župan Fischer p. d. Kapun, neki privranci Nemeč Hutter in neki uslužbenec blajberske družbe Stockreiter. Fischer je tisti župan, ki je pred leti pripeljal k volitvam trumo Slovencev ter ž njih pomočjo postal župan, a sedaj je najhujši sovražnik svojih nekdanjih prijateljev. In to vse zaradi »Südmärke«. Hutter baranta tudi z mazili ter je bil zaradi mazaštva že večkrat kaznovan. Slovence strupeno sovraži, dasi bi brez njih ne mogel živeti. Stockreiter je sicer ničla v očeh ljudstva, toda kriči za deset. Ker se pametni ljudje ne brigajo več za te tri kričaje, so se začeli sedaj med seboj pripraviti in pretepiti po gostilnah, a to po polnoči brez policijske ure, a sedaj se tožarijo in drug drugega ovajajo. Ti trije možakarji so steber nemštva v Ziljski dolini, poverjeniki »Volksrata« in glavni odborniki »Südmärke«. — Omeniti bi bilo še četrtega, ki pa je še večja ničla, dasi ima vled nezavednosti Slovencev deželnozborski mandat. To je neki Michor. Celih 6 let je molčal v deželnem zboru ter se pripravljaj za deviški govor, ko pa je v zadnjem zasedanju prvič znil, zabredel je v take kozlarje, da mu je predsednik iz strahu pred nadaljnjim blažajo moral brez odtegniti besedo. Tam, kjer odločujejo take ničle, kjer so razmere tako razorane, bi bilo za voditelje koroških Slovencev hvaležno polje, toda kdo bi potem ruval proti »brezverskim« slovenskim časopisom in proti Družbi sv. Cirila in Metoda?

Nečuvno svinjarstvo. V Celovcu pri mesnicah na tzv. Geyerschütt so take sanitarne razmere, da bi bilo zelo dobro, da to stori enkrat policija red. Neposredno pri stojnicah ob leseni steni opravljajo ljudje, ki prihajajo od zunaj z živino ali mesom v mesto, svojo potrebo, ker tam seveda ni nobenega stranišča. Tu noter vtaknijo svoj nos, mogočna gospoda, bi vam lahko svetlovali, ne pa, da se tako razburjate, ker ste v Celovcu našli celih 59 Slovencev!

Pohotnež. 49letni, v Sv. Štefan v okraj Volkperk pristojni samski dninar Vincenci Nissl se je pregrešil § 128 k. z. na neki 12letni deklici. Oddali so ga sodniji.

Led na Vrbskem jezuru. Na Vrbskem jezuru led nikakor ni tako varen, da bi se smel vsak upati na njega brez skrbi. Visoka temperatura zadnjih dni je napravila v led velike razpoke. Tako se je napravila velika razpoka pri pristanu v Loretu, ki se vleče do južnega brega. Na nekaterih krajih je led tudi popolnoma izginil.

Primorsko.

Teodor baron Rinaldini. Tu, v Trstu, je umrl bivši namestnik baron Teodor Rinaldini. Pokojnik je bil rojen l. 1839. v Padovi in je služboval na Beneškem, dokler ni prišla ta pokrajina pod Italijo. Leta 1871. je prišel v Trst, kjer je postal l. 1889. podpredsednik pri namestništvu. Takratni namestnik baron de Pretis je bil strupen sovražnik Slovencev in je pospeševal Italijane, kolikor je mogel. Ravno tako je delal Rinaldini že kot podpredsednik, še huje pa kot namestnik. Bil je namestnik od l. 1889. do 1897. Stal je z vso dušo na strani Italijanov, a je v zvezi temu prišel z njimi v ostre konflikte, tako da je končno moral odstopiti. Šel je v pokoj in se je posvetil različnim kupčijam. Zlasti pri »Lloydu« je znal delati prav umazane kupčije, ki so mnoge velike dobičke. Taki ljudje, kakor Rinaldini, so največ krivi, da se

»Lloyd« ni mogel razviti. Rinaldini je zapustil dva sina, ki sta oba v državni službi. Kadar se med primorskimi Slovenci imenujejo največji škodljivci slovenskega naroda, se imenuje tudi ime Rinaldinijeva.

Vojaki nabor. Termin za glavni vojaški nabor v Gorici se je določil na 19. april.

C. in kr. zimska eskadra v Trstu. Predvčerajšnjem je prišla zimska eskadra pod poveljstvom kontreadmirala A. pl. Kunstija v Trst, kjer ostane 4 dni. Eskadra obstoji iz naslednjih ladij: iz bojnih ladij »Nadvojvoda Ferdinand Maks« in »Nadvojvoda Fran Ferdinand«, iz križark »Cesar Karel VI.« in »Admiral Spaun«, iz torpedne ladje »Reka« in velikih pomorskih torpedovk »Kaiman«, »Kormoran« in »Schwalbe«. K eskadri spadajoči ladji, bojna ladja »Radetzky« in torpedovka »Velebit« nista pripluli v Trst.

Poskušeni samomor. V stopnišču policijske direkcije v Trstu se je zasturila predvčerajšnjem popoldne 23letna dninarica Marija Kertovič iz Zadra. Izpila je nenadoma stekleničico fenilne kisline ne da bi ji bil mogel braniti njen ljubček Humbert Špesar, ki jo je bil spremljal. Poklicali so takoj zdravnika reševalne postaje, ki jo je dal prepeljati v bolnišnico.

Arrestacija. Na pomolu della Sanita v Trstu je prišla predvčerajšnjem dopoldne policija 20letnega iz Trsta odpravljenega fakina Marija Jagodnika iz Dinjana, ker je bil ukradel nekaj namiznih prtov, katere je imel še pri sebi, nadalje ker se je proti prepovedi vrnil v Trst in zaradi goljufije, katere se je okrivil s tem, da se je na krovu ladje »Postojna« pripeljal iz Pulja, ne da bi bil mogel plačati vozmino.

Nesreča na ladji. V remorkerju »Ivan Gorup« družbe za pristaniška dela je počila predvčerajšnjem v tržaškem pristanišču cev za paro. Para je z vso močjo bušila iz cevi in opekla 4 osebe moštva. Rane so precej nevarne in so morali spraviti dotične osebe v bolnišnico. Eden izmed njih je že umrl za hudimi opeklinami. Umrl se piše Chiergo in je bil kurjač, strojnik Fran Giraldo in pomočnik Nikolaj Radivo sta precej težko ranjena.

Tatvine v skladišču. V soboto sta bila obsojena dva poduradnika v skladišču v Trstu z imenom Makacek in Cink, ki sta zivila doslej veliko zaupanje, ker sta krađla blago, ki jima je bilo zaupano. Dobila sta po 8 mesecev težke ječe s postom in samotnim zaporom.

Somišljenikom

narodno-napredne stranke!

V petek, dne 3. t. m. so bili razpoloženi volilni imeniki za bodoče občinske volitve v mestni svet. Z razpoloženjem imenikov se začne tudi takoj reklamacijska doba. Somišljenike prosimo, da si gredo pogledat imenike, da se prepričajo, če niso sami ali pa mogoče kak drug naš pristaš izpuščeni iz volilne liste, da se jih takoj reklama.

Vsa pojasnila glede reklamacije daje tajništvo narodno-napredne stranke, ki uraduje vsak dan od 9. do 12. dopoldne in od 3. do 5. popoldne v Wolfovi ulici št. 10, I. nadstropje.

Centralni volilni odbor pa je strankam na razpolago vsak dan od pol 8. do pol 9. zvečer in daje vsa pojasnila, ki se tičejo bodočih volitev in vodi vse reklamacije.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke v Ljubljani.

Dnevne vesti.

+ Kako se delajo nemški sodni nadsvetniki. Graški dnevnik »Tagespost«, ki ima z višjimi sodnimi krogi najbližje stike, ima v številki od 5. t. m. to-le točno prevedeno poročilo: »Justični minister je z razpisom 26. januarja t. l. odvezal nadsvetnika K. Taschnerja predsedniške službe pri obrtnem sodišču v Gradcu in je za predsednika imenoval dosedanjega prvega podpredsednika sodnega svetnika dr. Teobalda Fritscha. Novonimovani predsednik je že od meseca avgusta 1907 resnični vodja uradovanja in razprav pri obrtnem sodišču, ter ga je predsednik višji deželni svetnik Taschner le včasih nametaval v uradovanju. S tem, da se je (Fritsch) službeno imenoval za pred-

sednika, se je tedaj v vodstvu napravilo pravilno razmerje (wurde nunmehr in der Leitung ein geregeltes Verhältnis hergestellt). Sodni svetnik se je tekoma svojega večletnega delovanja pri obrtnem sodišču posebno izkazal in si s svojim prijaznim obhajanjem pridobil splošne simpatije. Ravnotako je bil dosednji prvi predsednik nadsvetnik Taschner, ki je dobro umeval svojo socialnopolitično nalogo, v svojem uradovanju strogo objektivno. — To je res skromno, pa originalno spričevalo odstopajočemu predsedniku Taschnerju! Predsednik Taschner je svojega podpredsednika le včasih — nadomestoval, in sedaj, ko je minilo njegovo kratko vodstvo, nastalo je zopet pravilno razmerje!! Odstopivši predsednik se »Tagesposti« še ni zahvalil za tako odkritosrečno priznanje, ki pa je gotovo pravično, saj se tako razmerje nahaja tudi še kje drugod. Iz tega je le razvidno, kako »uradi« dajo tudi sposobnost za — višje svetnike. Taschner je namreč šele pred kakim letom postal predsednik obrtnega sodišča, katero je on — vodil, kakor je zgoraj opisano. Koncem l. 1910 je bil imenovan nadsvetnikom, pri tem je preskočil celo vrsto nemških in slovenskih kolegov; sedaj pa ko je obrtno sodišče storilo — svojo dolžnost, dobilo je zopet svojega dejanskega predsednika nazaj. Pa recite, da nemški »Volksrat« ne skrbi za svoje ljudi! V Gradcu in drugih nemških krajih je polno sodnikov v višjih činih, če ni mesta zanje, napravijo se — ad personam; v naših krajih pa se taka mesta sistemizirajo pa ne — zasedajo! Značilno je še, da je imel sedanji predsednik dr. Fritsch l. 1909 med vsemi svetniki graškega okrožja samo še dva vrstnika iste mladosti (roj. l. 1868). V 7. redu je sedaj dobro leto, ne bo dolgo, da preskoči čez kakih 40 prednikov v 6. red. — Da, Nemci imajo lepe čase!

+ Nemški naklepi. Pri ljubljanskem okrajnem sodišču je doslej posloval na oddelku za izvensporne zadeve sodnik Levčnik, ki je bil te dni imenovan za okrajnega sodnika in odide iz Ljubljane. Dasi ima oddelek za izvensporne zadeve čedalje več poslov, saj je naravno, da naraščajo agende na tem oddelku še bolj, kakor na drugih, vendar naj ostane Levčnikovo mesto za sedaj nezasedeno. To pa v namen, da bi javnost nekoliko pozabila na to izpraznjeno mesto in bi bila potem dana prilika utihotapiti na to mesto dr. Stöckla, ki je zanesljiv nemškutar in bo z njim zopet utrjeno nemštvo na ljubljanskem sodišču. Hochenburgerjev sistem se razvija čedalje lepše!

+ Klobuta finančnega ministrstva Slovencev. C. kr. finančno ministrstvo je s odlokom z dne 5. januarja 1911. št. 71606/09 podelilo društvu »Südmärke« kakor tudi vsem pokrajinskim zvezam in podružnicam prostost pristojbin pri vlogah na vse urade in oblasti. Vse vloge gospodarskega in političnega bojnega društva »Südmärke« so torej zauprej proste pristojbin in kolkov. Kaj pravijo k temu slovenski poslanci?

+ Škandali, ki jih uprizarja Šuklje z mestnimi redarji, kažejo gotovo, da v Šukljetrovih možganih zopet ni vse v redu. Kaj ko bi dež. odbor svojemu načelniku za vse služaje oskrbel prisilni jopič? Na vladnega svetnika Laschana so Šukljetrovi škandali napravili velik vtisk. Pravzaprav bi bila njegova dolžnost naznaniti Šukljeja sodišču, a najbrž je tudi vladni svetnik Laschan mnenja, da je Šukljetrova pamet obolela, kajti naročil je redarjem, naj Šukljeto salutirajo, a če bi katerega narahulil, naj se opraviči, da ga ni poznal. Če smo prav poučeni, je obč. svet svoj čas čisto natančno določil službeni red za mestne redarje. Ta službeni red je edini veljavni predpis za redarje in po tem službenem redu niso redarji dolžni salutirati Šukljeju, pa naj se še tako napihuje. Gosp. Laschan sploh nima pravice, preminjati tega službenega reda. Šuklje je vse redarje na nesramen način razžalil in res ne zasluži, da bi ga pozdravljali. Če bi katerega še narahulil, svetujemo, naj dotični redar prime Šukljeta za ušesa in naj ga pelje na rotočev, da bo enkrat mir s tem umobolnim človekom.

+ »Glavna posojilnica«. Kar smo že snoči naznanili, se je tudi res zgodilo. Deželno sodišče je včeraj razglasilo konkurz »Glavne posojilnice«. Za konkurznega komisarja je imenoval deželnosodni svetnik dr. Toplak, za oskrbnika mase pa advokat dr. I. Č. O b l a k.

+ Volleem in volilkam šentjakobkega okraja. »Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj« ima razpoložene volilne imenike za prihodnje občinske volitve v Ljubljani v tork, dne 14. februarja pri Zalamiku, v sredo, dne 15. februarja v gostilni pri Bergantu na Sv. Jakoba trgu in v četrtek, dne 16. februarja v gostilni pri Brisklju v Florjanski ulici, vaelej od 5. popoldne do 8. zvečer. — Volilci in volilke, prepričajte se, če ste vpisani v volilni imenik in kako ste vpisani!

Oddaja vodovodnih del na obrtni šoli. Na mestnem magistratu pod gospodstvom vladnega komisarja ne poznajo domačih obrtnikov. Zato so oddali napravo vodovodnih del na novi obrtni šoli dunajski trdnici Rumpel, dasi so se za ta dela potegovali tudi trije domači obrtniki. Značilno pri tem pa je to, da so bili pri oddaji vodovodnih del merodajni klerikalni vplivi. Zastopnik trdnice Rumpel v Ljubljani je namreč inženir Podkrajšek, ki je znan po svojem klerikalnem prepričanju. In da se tega podpre, je vladni komisar zapostavil domače obrtnike ter oddal zasluženje tuji dunajski trdnici. Iz tega slučaja je razvidno, kaj imajo domači obrtniki pričakovati, ako zagospodujejo na magistratu na vsi črti klerikale. Uvaževati je namreč treba, da imajo že sedaj klerikalne veliko besede pri vladnem komisarju, zlasti Rojina in Kregar, ki se neprestano plazita po predstobi komisarja Laschana. In prav tema dvema stanovskima tovarišema se imajo domači obrtniki nemara zahvaljevati, da se na magistratu oddajajo dela mesto njim — tujim trdnicam.

»Društvo, ki spi.« Nekdo je čutil potrebo, se prav brez vzroka zaleteti v »Društvo slovenskih časnika« z očitanjem, da spi in da ne da od sebe prav nobenih znakov življenja. Ne zdi se nam vredno zavračati ta neosnovani napad, omenimo samo to — le: Pet let smo že ustmeno in pismeno vabili slovenske časnika, naj pristopijo »Društvu slovenskih časnika«, ne da bi se kdo odzval našemu vabilu. Ta brezbrzičnost in malomarnost je nas bolela, ni pa nam mogla zagreniti veselja do dela. In to delo je bilo smoteno, čemer je treba tudi pripisovati, da je »Društvo slovenskih časnika« sedaj na tako krepkih nogah, kakor morda nobeno drugo slovensko društvo. In to društvo baje »spi«, morda zato, ker vestno in neutrudno vrši svojo nalogo, ker deli podporo resnično potrebnim članom in jim preskrbi zaslužke, ter pazi na vsak vinar, da ga po nepotrebnem ne potroši. Ako se v tem javlja »spanje«, potem lahko brezimnega napadalca zagotovimo, da bo društvo tudi v bodoče tako »spalo«, dokler ga bodo imeli v rokah tisti, ki so ga ustanovili in ki so ga edini s svojim trudom in delom spravili na krepke noge.

Umrli je v Ljubljani v starosti 62 let gospod. Beti Noll iz znane narodne rodovine, sestra pokojnega opernega peva Josipa Nollja. Blaga pokojnica, ki se je vse življenje odlikovala kot vneta rodoljubkinja, je volila društvom »Glasbena Matica«, 100 K, Družbi sv. Cirila in Metoda 200 K, »Slovenski dijaški hujinji« 100 K, dekliški sirotišnici 60 K. Pogreb je bil danes ob 5. popoldne. Bodi je blag spomin!

Srbski kralj v Ljubljani. Po točnih informacijah bo južni kolodvor ob prihodu srbskega dvornega vlaka zastražen od detektivov in policijskih agentov in sicer zgolj iz skrbi seveda, da se zagotovo osebna varnost visokega potnika. Vstop na peron bo proti vstopnici vsakomur prost. Vlak pride v Ljubljano ob 7.25 minut zvečer, ni pa izključeno, da bo vlak že preje v Ljubljani, kakaj v Zagreb dospe, kakor poročajo hrvaški listi, že ob dveh in 15 minut popoldne. Kralj Peter se vozi to pot prvič preko slovenskih zemelj in slovenski narod ga ob tej priliki pozdravlja z dobrodošlico kot vladarja bratskega naroda srbskega.

Z doma ušla. Posestnik Jakoba Klopčiča iz Velikih Ravn v občini Trojane je ušla 28. decembra l. l. njegova 22letna, nekoliko slaboumna hčerka Alojzija ter nastopila 15. t. m. službo v Perhoveh. Ko je izvedela, da misli priti njen oče po njo, je zapustila svojo službo in je od tega časa izginila. Dekle je majhno in šibko, ima blede obraz, rjave lase in sive oči.

Okrožni zdravstveni zastop idrijski je imel minulo soboto svojo redno letno sejo. Predsednik Valentin Lapajne je po konstatiranju sklepčnosti poročal o računskem zaključku za leto 1910 in proračunu za leto 1911. Račun izkazuje dohodek 6736 K 66 st. in stroškov 6639 K 94 st. torej prebitka 96 K 72 st. Račun se je brez ugovora odobril. Proračun za leto 1911 pa ima potrebščine 4610 K ter pokritja 5260 K 39 st. potemtakem 650 K 39 st. prebitka. Tudi proračun je nespremenjen obveljal. Zastop izkazuje konec leta sledeče premoženje: vrednost poslopja zasilne bolnice v Idriji 30.000 K, inventarja 2559 K 38 st. in naloženega denarja 12.397 K 81 st., skupaj je torej vredno imetje idrijskega zdravstvenega zastopa 44.947 K 19 st. Za predsednika je bil na novo izvoljen trgovec in posestnik Valentin Lapajne v Idriji. Zdravstveni zastop idrijski bi moral pred vsem razmišljati o tem, da se zasilna bolnica v Idriji preosnuje v javno bolnišnico. Kar ima Novo mesto, Krško in Postojna, bi morala imeti že davno tudi Idrija. Kako neprimerno je sedaj recimo spravljati težko ponesrečenega bolnika v Ljubljano pri

okrajno slabih prometnih idrijskih razmerah, ni treba še poudarjati. Število bolnikov, ki so potrebni skrbne v javnih bolnicah, je ravno iz idrijskega okraja zelo znatno. S tem bi se tudi prenapolnena ljubljanska deželna bolnišnica razbremenila. Naj vsi prizadeti faktorji skušajo to za Idrijo in njeno okolico pereče vprašanje čimprej povoljno rešiti.

Kaj je varok tako pogostih ubojev v Planini? Tako vzklika pobožni dopisnik zadnjega »Laziljuba«. Ni naš namen zagovarjati zadnji uboj, čigar žrtev je miroljubni in pošten fant Valentin Simčič, pač pa moramo odločno ugovarjati, da se hoče Planino s takimi vprašanji katoliškega poštenjakoviča postaviti v slabo luč. Resnica je, da so uboji v Planini zelo redki in kraj, oziroma dolina, ki ima toliko prebivalcev, kakor planinska, je na to lahko ponosna. »Domoljubov« dopisnik naj raje pogleda gardo svojih čukov, ki so čuki v pravem pomenu besede. Te ponočne ptice ne dajo miru pozno v noč, ampak kričijo po vaseh in če so posebno razpoloženi, vpijejo za svojim bratom orlom, ki prav po cerkvenih notah pred njim na harmoniko gode. Ne razumemo, kako morejo ljudje, ki so vodje ali pa vsaj v stikih naših čukov, ki delajo ob praznikih štafazo sredi cerkve in skupno zakramente prejemajo, kmalu nato pa cele noči gojedo in plešejo, planinsko dolino in nje prebivalstvo pred javnostjo tako grdit. Očistite najprej svoje vrste, potem šele govorite splošno o Planini! — Resnico ljub.

Sv. Vid nad Cerknico. Pretekli teden je bil tako nesrečen za naš kraj, da so ljudje kar preplašeni. Dve smrtni nesreči pri eni hiši. V četrtek 9. t. m. dopoldne je šla kmečka hči Jožeta Klančar, po domače Lenarčičeva Pepa iz Osredka pomagat v gozd, kjer so bratje podirali drevje. Ko se je neko drevo nagnilo, so zbežali v stran. A veter je menda drevo zasukal, da je padlo prav za njimi ter jih vse oplazilo z vejami. Pepo pa je — dasi ne veliko drevo — zadelo tako nesrečno za vrat, da ji je najbrže zlomilo tilnik, ker je bila na mestu mrtva. Bilo je čvrsto, pridno 17letno dekle. Mati-vdova in bratje so bili popolnoma zbegani na izgubi ljubljene edinke. A nesreča še ni bila zadovoljna s tem silnim udarcem. Zahtevala je še drugo žrtev pri isti hiši. V petek zvečer sta gnala hlapec in 14letni hlapec Matija Snel konje napajati; hlapec par kobil spredaj, Matija samca pa zadaj. Nazaj grede, že blizu doma, je ena kobil začutila za seboj konja ter jela skakati in biti. Pri tem je zadelo nesrečnega Matijo v glavo in prsa ter ga tako poškodovala, da je v soboto zvečer revež izdihnil. — Zjutraj so odnesli enega iz hiše, zvečer so že položili drugega na oder. Strašni sestri, nesreča in smrt! Nič ne izbirata, nič ne počivata in tudi ne povesta ne dneva, ne ure.

Iz Metlike. Zopet so nam nehoti pokazali naši klerikale svoje pravo lice. Neposredni povod k njihovemu divjanju jim je dal velikanski pogreb pravoslavnega čevljarja Uroša Stefanoviča. Nad vse krasni pogreb, katerega se je udeležilo skoraj vse meščanstvo brez razlike, je zbedel one, ki so se še nad mrtvim človekom maščevali ter mu niso pustili zvoniti in tako pokazali vso svojo hinavsko dušo v pravi luči. Povzdignili so v farovžu svoj glas, ki nam jasno priča o onemogli jezici, ter po izgledu različnih belokranjskih »Basanekov« namignili, češ, v Metliki se zbirajo srbski zarotniki. To radi tega, ker je več društev korporativno spremilo svojega dolgoletnega člana na njegovi zadnji poti da mu tako izkaže poslednjo čast. Takega zverinskega in nizkotnega počenjanja naših klerikalcev smo že vajeni in nesramni dopis v »Slovenec« nas ni iznenadil, kajti od hijen ne pričakujemo drugega, kakor da rijejo tudi po grobovih. Sodbo o klerikalnih nesramnostih pa prepuščamo ljudstvu, ki naj vrže take ljudi čez prag, ker drugega ne zaslužijo.

I. tekmovalno sankanje, prirejeno po inicijativi deželne prometne zveze na sankalističu »Belvedere« nad Bohinjsko Bistrico — to je bil oni prvi strogo športni praznik v teh krajih — kateri je privabil nabroj ljubiteljev sankanja. Čari zimskega športa in obenem zimske krasote Bohinja, katere so še do zadnjih let zapuščene snivale, so ta dan omamile sto in sto sre. Pričakovati pa je bilo tudi vroče in resne tekme; kajti prijavila sta se bila avstrijsko - nemška prvaka v sankanju dr. Zsák in Marhel iz Grada, poleg njih pa cela vrsta slovenskih in nekaj nemških sankalcev iz Kranjske in Primorske. Napeto pričakovanje je še povečal dohod »Hrvaškega akad. šport. klub«, kateri je v naravnost krasnem številu (9 gospodov in 1 dama) prihitel iz Zagreba. Tekmovanje, katero se je ob navzočnosti do 700 gledalcev po večini iz Kranjske in Primorske pričelo ob 11. dopoldne in trajalo nepretrgoma do 5. popoldne, je v polni meri dokazalo izvrstno kakovost sankalističu »Belvedere« in obenem uspo-

sohljenost tekmovalcev, katerih spretnost je vseokoli elegantno obvladala dvoj gravitacijsko silo: dasi se je tekmovalce izvršilo okoli 100 voženj s povprečno bratno 12 metrov v sekundi, se ni pripetila niti najmanjša nezgoda in so bili doseženi lepi časovni rezultati. Spopolnjuje moč večerj priobčeni rezultat: I. Tekma seniorjev, 2 vožnji po 1200 m: 1. I. Logar 1 min. 22 sek. + 1 min. 34 sek.; 2. Dr. Zsák 1 min. 27¹/₂ sek. + 1 min. 33¹/₂ sek.; 3. Marhel 1 min. 33¹/₂ sek. + 1 min. 33¹/₂ sek.; 4. Ing. Mencinger (Lj. šp. klub) 1 min. 37 sek. + 1 min. 33 sek.; 5. Jelenc, Tržič, 1 min 37 sek. + 1 min. 37¹/₂ sek.; 6. Sugg, Tržič, 1 min. 36¹/₂ sek. + 1 min. 38¹/₂ sek.; 7. Lovrenčič, Zagreb (Prvak Hrv. in Slav.) 1 min. 39¹/₂ sek. + 1 min. 38¹/₂ sek. II. Damska tekma 900 m.: 1. C. Bergantova 57¹/₂ sek.; 2. dr. Piklova 58 sek.; 3. J. Mencingerjeva 58¹/₂ sek.; 4. Jeannetta Pollakova, Tržič, 59¹/₂ sek. III. Tekma na dvosedelnih sankah, 1200 m.: 1. Dr. Zsák - Marhel 1 min. 38 sek.; 2. Logar - Slivnik 1 min. 40 sek.; 3. Mencinger Alfons (Lj. šp. kl.) - Placca (Trst) 1 min. 41 sek. in 4. in 5. Freudenreich-Pandahovič (Hrv. ak. šp. kl.), Zagreb, Gassner-Sugg, Tržič, po 146¹/₂ sek. IV. Tekma juniorjev, 1200 m.: 1. Ing. Mencinger (Ljub. šp. kl.) 1 min. 37¹/₂ sek. 2. Placca, Trst, 1 min. 43 sek. 3. Somo-gy (Hrv. ak. šp. kl.) 1 min. 44 sek. 4. in 5. Domac in Freudenreich (Hrv. ak. šp. kl.), Zagreb, po 1 min. 46¹/₂ sekunde. Domačin Ivan Logar si je tedaj priboril proti dvema najpriznanejšima mojstroma prvenstvo Bohinja v sankanju. Z njim vred so dokazali tudi drugi tekmovalci iz Bohinjske Bistrice, da so se oklenili s tisto ljubeznivo zimskega športa, katere bode gotovo povečala zanimanje tujcev za Bohinj. Prav častni so tudi uspehi drugih slov. tekmovalcev, zlasti ing. Mencingerja, ki je poleg I. darila pri juniorjih dosegel pri drugi vožnji seniorjev najkrajši čas (1 min. 33 sek.). Na lepa mesta pa so se tudi povzpeli hrvaški tekmovalci, da si so tekmovali na neznanem jim terenu in na sankah, kakor so na naših strminah deloma neprimerne. Posebno zanimanje vsled svoje vztrajnosti in elegancije je vzbujala njih članica gospica Dean, katere se je udeležila vseh vrst tekem. Po letošnjem popolnem uspehu mora ostati tekmovalno sankanje stalna institucija »Belvedere«, priredi pa naj še v bodoče raje v januarju, ko so snežne razmere ugodnejše. Pri tolikem številu tekmovalcev bi bilo umestno pomnožiti število daril ali vsaj vpejati častna priznanja. Bohinjski Bistrici se more prorokovati že sedaj, da se povsaj med prva središča zimskega športa.

Železniška nesreča pri Zagorju ob Savi. Ana Camer se piše ona ženska, ki je bila dne 22. oktobra 1910 navzoča pri nesreči Ivana Tomaziča, ki je padel iz postnega vlaka, ki odhaja zjutraj ob pol 4 iz Zagorja proti Ljubljani. Ta priča stanuje baje v mariborskem okraju in je prišla iz Pruskega, kamor se bode konec tega meseca zopet vrnila. V imenu zapuščene revne rodine se v ljudno prosijo vsi, ki poznajo Ano Camer, da sporočijo njim natančen naslov dr. Karla Trillerja, odvetniku v Ljubljani, ki je postavljen za zastopnika zapuščene rodine. Bodite usmiljeni in pomagajte pravici do veljave! Zapuščena rodina vam bo za vedno hvaležna.

Ameriške novice. Slovenec Lovrenc Kojnar, ki je na božični večer ustrelil svojo ženo, je bil obsojen na tri leta ječe. — V Clevelandu je umrl rojak Janez Debeljak, star 52 let. Pokojnik je bil doma iz Zigmanc na Dolenjskem, kjer zapuščena žena in enega sina, v Ameriki pa štiri hčere.

Požar pri dr. Tavčarju. Kakor smo že včeraj poročali, je bil požar v stanovanju g. dr. Tavčarja po zaslugi z resnično požrtvovalnostjo in neustrašenostjo naše že tolikokrat sijajno preizkušene požarne brambe po dvehurnem napornem delu pogazen, tako da ni bilo nobene nevarnosti več za druge stanovalce v hiši in za sosedna poslopja. V veliki meri, lahko rečemo v prvi vrsti pa gre pri tem za sluga g. dr. Tavčarjevi sami, ki v kritičnem momentu ni izgubila zavesti in sama telefonično poklicala na pomoč požarno brambo ter skušala tudi sama s pomočjo deklet omejiti ogenj. Ko se je morala vsled gostega dima, ki je onemogočil vsako rešitev po stopnicah, umakniti v jedilnico in je dim napolnil naenkrat tudi to sobo, se je zdelo, da ni več rešitve. Dim v tej sobi je bil tako gost in tako rek, da se je zadušila papiga in je obležal celo lovski pes, katerega so pa rešili. Umrljivo je tedaj, zlasti ker se je dim z vsakim trenutkom zgoščal, da je g. dr. Tavčarjeva že obupavala nad pravočasnim prihodom požarne brambe. Ogenj se je namreč razširil s strahovito naglico in v dimu se je zdelo, da so že vse sobe žrtev plame. Z se je pripravljala g. dr. Tavčarjeva, da skozi z drugega nadstropja na cesto, kar pa se je posrečilo pre-

prečiti, ko so nastavili v naglici zvezane lestve, po katerih so spravili že skoraj onemogočeno gospo na cesto. Med reševalci se je odlikoval posebno gospod Meglič. Skrajni čas pa je že bil, ker je pustajal dim čedalje bolj dušil in se je čulo praškanje ognja tako blizu, kakor da bi gorelo že v sobi sami. Ko je bila g. dr. Tavčarjeva na varnem, je zbrala zopet vso svojo energijo in s silo zamorila grozovito razburjenje. Strašno razburjenje in nervozno pričakovanje ognjegascv pa je vladalo tudi med občinstvom, ki je gledalo ves ta prizor z Brega. Nad streho se je valil gost dim, ki je prihajal z dvorišča, gledal sem, pa se je videlo, kakor da gori pod ostrejšim in iz oken se je kadilo v gostih temnih kepal, da ni bil nikdo v tem trenutku v dvorcu, da gori v vseh sobah in da zdaj in zdaj šine ogenj iz njih. Ker je branila policija vsakemu nepoklicanemu vstop v hišo, so morali ljudje brezdelno čakati na prihod požarne brambe. — Gospoda dr. Tavčarja, ki je bil takrat ravno v kavarni, pa je šel klicat eden izmed znanih gospodov ter ga med potjo počasi pripravil na nezgodo, ki je zadelo njegovo hišo. Ko je g. dr. Tavčar prišel na Breg, je seveda takoj s prvim pogledom na hišo spoznal, da je uničeno vse stanovanje toda vzlic temu ni izgubil ravnodušnosti in njegovo prvo vprašanje je bilo, ali se ni nobeden ponesrečil. — Vročina je bila v drugem nadstropju tako velika, da je počil kamniti stebel na stopnicah, vsled česar se je nevarnost še povečala. Škoda je velika in znaša po površni cenitvi najmanj petindvajset tisoč kron. Uničeno je skoraj vse dragocene pohištvo, uničeno so tudi dragocene slike. Na kraj nesreče so prihiteli državni poslanec Ivan Hribar in vladni svetnik Laschan. S posebno požrtvovalnostjo sta pomagala pri rešilni akciji stavbni nadzornik Duffé in nadinženir Prelovšek. Ognjegasci akcijo je vodil energično in uspešno podnačelnik, dež. poslanec Josip Turk. Zvečer se je družina gospoda dr. Tavčarja naselila v prvem nadstropju, kjer je tudi prenočila. Hišo so celo noč stražili ognjegasci.

Danes se se predstavlja v Kine-matografu »Ideal« izvirna zgodovinska slika o umoru predsednika ameriških držav Lincoln.

Nepošten premogar. Ko je včeraj popoldne nek premogar nesel v Gosposki ulici k neki stranki premog, je nazaj grede izmaknil dežnik ter ga nesel prodajat v neko žganjarijo. Ker je stranka dežnik takoj pogrešila, je šla za premogarjem ter mu dežnik odvzela, njega pa izročila stražniku.

Nevaren žganjar. Nek 36letni žganjar je dlje časa s svojo družino, sosebo še z ženo, zelo grdo ravna ter ji grozi, da jo usmrti. Tudi včeraj se je spravil nad svojo žrtev in ker se je bilo bati, da grožnje ne udejstvi, so poklicali stražnika, ki je nasilneza aretoval. Oddali so ga deželnemu sodišču.

Prezgodaj. Komaj se je temperatura spremenila, že se je oglašil s svojim »gričev« ljubki škinkovec. Na večji sedeč tako glasno poje, kakor bi bila spomlad že pred durmi. Pa se je bržkone za letos zmotil, kajti priti mora še sv. Matija, ki, kakor znano led razbija, če ga ne dobi, ga pa naredi.

A Ameriko se je včeraj odpeljal o z južnega kolodvora 63 Macedon-ecv.

Izgubil je trgovec g. Andrej Sever vrečo travnega semena, neka dama je pa izgubila žensko torbico z manjšo vsoto denarja.

Modrej. Zelja naših slovenskih dam se je izpolnila. Tudi v tej stroki obstoji sedaj domača trdnica. Otvorila je trgovino z modrici in drugimi damskimi potrebščinami gospa Minka Kocjan na Sv. Petra cesti št. 18 v Ljubljani. Priporočamo jo kar najtopleje. Rajniki nje mož Janko Kocjan je bil zvest in jako delaven naš somišljenik. Oddolžimo se torej vdovi. Več glej današnji inserat.

Koncert »Slovenske Filharmonije« bode jutri v sredo v kavarni »Evropa«. Začetek ob 9. uri.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejmejo se: 3 kontori-sti, 1 poslovodja, 1 potnik, 5 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 3 kontoristinj, 1 blagajničarka, 7 prodajalk, 5 učencev. — Službe išče: 2 knjigovodja, 2 korespondenta, 5 kontoristinj, 2 poslovodje, 2 potnika, 5 skladiščnikov, 26 pomočnikov mešane stroke, 8 pomočnikov železniške stroke, 12 pomočnikov manufakturne stroke, 10 pomočnikov špecerijske stroke, 5 pomočnikov modne in galanterijske stroke, 7 kontoristinj, 10 blagajničark, 14 prodajalk, 6 učencev. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Narodna Jbramba. Za Ciril - Metodov obrambni sklad so se nadalje objavili: 878. Mo-

ška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Kranju (plačala 200 K); 879. in 880. Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Kranju 2. kamna (plačala 400 K).

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Kamniku se pripravljata na slavnostni večer v proslavo spomina velike dobrotnice slovenskega naroda, blagopokojne gospe M. Vilharjeve. Za to slavo se posebno zanimajo kamniške rodoljubke in v narodnem smislu vrlo vzgojena mladina. Slavnost se vrši 5. sušca z bogatim in prav povabnim sporedom.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala podružnica št. I. v New Yorku 1000 K, dopis podružničnega tajnika se nam obeta. Podružnica št. 24. v Calumetu, sporoča, da pošilja 48 K 70 v. Hvala tem zavednim in zvestim rojakom v daljni Ameriki!

G. župnik Fr. Škrjanec je podaril družbi sv. Cirila in Metoda 5 K v spomin na »Cirilmetodarijo« z dne 7. svečana 1910. — Mohorjani trnovski so dali naši družbi po g. župniku Ivanu Vrhovniku zopet 1 K 10 v. G. L. je poslal družbi večje število prav lepih dragocenih mladinskih knjig; s katerimi je posebno pošteženo. — Hvala Vam iskrena, dobri Slovenci!

Oskrbiništvo družbenih nabiralnikov in podružnice, pozor! Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela dohodkov iz družbenih nabiralnikov i. s. l. leta 1909 K 21.887.31, leta 1910 pa samo K 20.000—, zadnje leto torej manj K 1887.31. Družba je razposlala leta 1910 novih nabiralnikov 400 komadov, pričakovati je bilo torej leta 1910 več dohodkov, najmanj 4000 do 5000 K. — Zanimanje za družbene nabiralnike torej pojem. Oskrbiniki nabiralnikov in po. družnice, skrbite, da se prispevki pomnože. Nabiralniki naj bodo vedno vir dohodekov!

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prihajajo še vedno denarne svote, ne da bi bilo povedano, ali je denar iz nabiralnikov, ali članarina in prispevek podružnice itd. Knjigovodstvo prosi, da bi se vselej na položnici ali nakaznici zabeležil namen pošiljatve, da se prihrani mnogo pisarij, ki stanejo denar in delo.

Društvena naznanila.

Triglavski ples. Niti en teden nas ne loči več od tega lepega in finnega plesa. V ospredju dnevnega interesa stoji ta prireditel in samo na Stajerskem, ampak tudi po vsej Kranjski in Primorski. Da je v Ljubljani največje zanimanje za ta ples, ni treba poudarjati. Se enkrat pa moramo odločno nasprotovati govoricam, da je na Triglavskem plesu dovoljena edino globoko izrezana svilnata plesna toaleta in frak in jasno poudarjamo, da se od strani prirediteljev to nikdar ni zahtevalo, pač pa že večkrat izjavilo, da je prav lepo mogoče poset »Triglavskega plesa« v družabni obleki, kakor se pohajajo koncerti, gledališče in drugi plesi. Plesni red in muzikalni spored plesnih točk priobčimo jutri.

Starejšinska zveza bivših rednih članov akad. tehn. društva »Triglava« v Gradcu. C. kr. namestnija v Gradcu je z odlokom od 4. februarja št. 8/227/2 potrdila ustanovitve »Starejšinske Zveze«. Prvi redni občni zbor (ob enem ustanovni občni zbor) se vrši ob priliki 35letnice akademičnega tehn. društva »Triglava« dne 19. t. m. ob 10. dopoldne v restavraciji »Narodnega doma« v Ljubljani. Dnevni red: 1. Pozdrav in poročilo načelnika pripravljalnega odbora. 2. Volitev predsednika, dveh odbornikov in treh namestnikov. 3. Slučajnosti. K zborovanju so vabljeni vsi p. t. gg. starejšine, člani in prijatelji društva »Triglava«. — Pripravljalni odbor.

Občni zbor župe »Sokola I.« v Ljubljani se je vršil v nedeljo dopol. v »Iliriji«. Ker je bivši starosta brat Adolf Petrin radi bolehnosti odsoten, otvori občni zbor bivši I. podstarosta br. dr. Pipenbacher, ki pozdravi vse delegate bratskih društev, se spominja umrlih ter opraviči odsotne. Po kratkem nagovoru da besedo tajniku br. prof. Bercetu, katerega obširno poročilo je bilo sprejeto. Nato poroča župni načelnik br. dr. Pestotnik o župnih prireditvah in nastopih. Njegova jedernata in stvarna poročila se z odobravanjem sprejmejo. Sledi poročilo župnega blagajnika br. Kenda, iz katerega je razvidno, da je imela župa v preteklem letu K 1305.05 dohodkov in K 1014.05 izdatkov, torej prebitka 291 K. Nato se prečita pismo br. Zajca, ki poroča v imenu preglednikov, da je našel vse račune v najlepšem redu ter predlaga absolutorij blagajniku kakor celomu odboru. Prihodnja točka so volitve. Brat dr. Pipenbacher izjavi v imenu bivšega staroste br. Petrina, da ta ne more več prevzeti častnega mesta staroste radi boleznj ter radi obrtnih zadev. Isto izjavi tudi br. profesor Bercet. Nato predlaga br. dr. Karba, naj se volitve vrše per acclamationi.

komem. Sprejeto. Na predlog br. Der-
maja se izvoli z velikim odobravan-
jem starosta br. dr. Pipenba-
cher, I. podstarosta br. prof. Reis-
ner, II. podstarosta br. Modic
(Smartno-Litija). Dalje se izvoli na-
čelnikom župe br. dr. Pestotnik,
tajnikom br. Marn, zapisničarjem
br. dr. Lokar, blagajnikom brat
Kenda, predsednikom izobraževalne-
ga odseka br. dr. Fetič, Frankheim.
Namestnika brata
dr. Lavrenčič in Stanko Vid-
mar, pregledniki pa bratje Zajc,
Zorčič in Vovk. K naslednji točki
se prikladi br. dr. Pestotnik
ter stavi predlog glede premembe
pravil, oziroma dodatkov. Se sprej-
me. Nato se sklone, da se vrši prihod-
nji župni zlet v Kamnik. Slo se je za-
to, ali naj se ta vrši v Kamniku ali
Litiji. Delegat litijskega Sokola iz-
javi, da so zadovoljni s tem, da se
vrši zlet v Kamnik. Nato se določi, da
prispeva vsak član posameznega dru-
štva za sokolsko župo letno 1 krono,
kjer je vstet tudi prispevek župe »So-
kolski Zvezci«. Pri slučajnostih graja
br. dr. Pestotnik prehladno zani-
manje za župno glasilo. Nato so se
obravnavale stvari bolj internege
značaja. Govorila sta še br. Roglič
(Smartno) in br. prof. Jug. Končno
se zahvali starosta br. dr. Pipenba-
cher za obilno udeležbo (navzočih je
bilo čez 60 članov) ter pozivlja na-
zvoče k delu poudarjajoč, naj se mla-
dina vzgaja značajno in v znamenju
bratstva, nakar zaključijo občni zbor.

**Ljubljanska podružnica »Dru-
štva jugoslovanskih železniških
uradnikov«** je imela v soboto svoj
zabavni večer s plesom v Mestnem
domu. Kmalu po osmi uri se je z ze-
lenjem in številnimi originalnimi ka-
rikaturami okrašena dvorana napol-
nila. Godba je svirala neumorno,
vmes pa je nastopil ad hoc sestavljen
pevski zbor, ki je želo obilo priznanja
za ubrano petje. Obilo smeha sta
provzročila dva šaljiva nastopa. Po
enajsti uri se je pričel ples, ki je tra-
jal skoraj do belega dne. Omeniti
nam je še gg. Mencingerja in Bon-
čarja, ki sta postregla občinstvu z
okusnimi jestevinami in pijačo ter g.
Stritarja, ki je točil izborni kavo in
čaj. Domača, neprilijena zabava je
trajala do ranega jutra.

**Prva zadruga načelnica na
Kranjskem.** Po inicijativni deželne
zveze kranjskih obrtnih zadrug usta-
novila se je strokovna zadruga modis-
tinj v Ljubljani in se je ustanovni
občni zbor vršil dne 27. januarja t. l.
Za načelnico je bila izvoljena gospa
Ida Skof-Wanek, za načelnico
namestnico gospa Ozmeč, za odbor-
nice pa ga. Mandelj, ga. Mild-
ner-Cerar in gdca. Hrovat-
ova. Bil je že res skrajni čas, da
se je omenjena zadruga ustanovila,
ker se je ravno pri obrtu modistinj
uživela v zadnjem času največja
konkurenca od nepoklicanih in ne-
posobnih oseb in je izdatno škodo-
vala opravičenim in usposobljenim
obrtneam. Z ustanovitvijo zadruge
modistinj smo se pa tudi na Kranj-
skem povzpeli do one stopnje, kot je
po drugih deželah, da imamo na obrt-
nem polju tudi dobre sotrudnice že-
nskega spola.

Postojnski Sokol priredi v nedel-
jo, dne 26. svečana t. l. v veliki
dvorani Narodnega hotela ob 8. zve-
čer svojo običajno maskarado. Za
razna presenečenja, za dostojno in
neprisiljeno zabavo in za dobro god-
bo po preskrbljeno tako, da ne bo ni-
komur žal, da je kdaj posetil to pri-
reditve. Kdor tedaj ljubi Sokola in ve-
leniti njegovo skozinsko idealno
stremljenje in delovanje na polju
ljudske vzgoje, ta bo pohitel z ra-
dosnim smreem na njegovo edino pusti-
no veselico. Na zdar!

Javna zahvala. Združeni obrtniki
na Vrhniki izrekajo tem potom vsem
gg. obiskovalcem in prijateljem obrt-
ništva, kakor tudi tistim, kateri so k
veselici 12. svečana t. l. pripomogli,
da je tako sijajno uspeša, pristrčno za-
hvalo. 200 kron čistega prebitka na-
ložilo se je za ustanovitev mojsterske
bolniške blagajne na Vrhniki. V tem
znesku opažamo, da vrhniki obrtni-
ki tudi imajo pri občinstvu še veliko
simpatij, za katere se odbor združe-
nega obrtništva najpristrajše za-
hvaljuje. — Na Vrhniki, dne 14.
svečana 1911. — Ivan Leskovec
I. r., Gašper Petkovšek I. r., t. č.,
odbornika. Franc Simon I. r., t. č.,
predsednik.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče.
Danes zvečer se poje prvič G. Pucci-
nijeva opera v 4 dejanjih »Bohème«
(Življenje umetnikov - bohémov).
Glavno tenorsko vlogo poje kot gost
prvi tenorist zagrebške opere gospod
Ernest vitez Cammarota v hrva-
škem jeziku. Ostale glavne vloge po-
jajo gdč. Nadasova, gdč. Smidova, g.
Križaj, g. Peršer in g. Bukšek. Pred-
stava se vrši za nepar - abonente, da
se izravnava nedeljske popoldanske
predstave, ki so padle doselej večino-
ma na par - lože. Prihodnja operna
premijera se vrši za par - abonente.

Besedilo opere »Bohème« je dobiti
pri Schwentnerju. — V četrtek dru-
gič opera »Bohème« (na par - abo-
nente). — V soboto prvič G. Haupt-
mannova krasna drama »Vesnik
Henschel«.

Slovensko gledališče. V soboto se
je v priporilu prvič na slovenskem
odru komedija - drama »Na dolov-
skem gradu«. To je delo najznamenit-
tejšega ogrskega dramatika sedanje-
ga časa Fr. Herczega. Snov je vzeta
naravno iz življenja med ogrskimi
plemenitimi in častniki. V jasni luči
oriše nam pisatelj na duhovit način
razmerje, v katerem stoji vojaški
krogi z občani. Ne znamo si pač po
vseh pravilih razlagati, kako je pri-
šel pisatelj do tega, da je nazval to
delo komedijo, ki ne odgovarja v
prav nobenem oziru onim vzrokom,
ki so potrebni, da je delo komedija.
Iz vsakega stavka, celo iz vsake besede
zveni ves drug ton in igralec se
mora v resnici potruditi, če hoče, da
dobi vsaj malo odseva komedije. Po-
sebnost zna Herczeg obrusiti značaje.
Na nobeni osebi ne najdemo v tem
oziru nikakega pogrška. Najsimpa-
tičnejša je pač osebnost nadporočni-
ka Tarjana, ki je obenem tudi glavna
vloga. Takoj v prvem dejanju se nam
pokaže takega, kot so vsi častniki, ki
žrebajo, kdo bole dvoril tej, kdo oni
mladenki. Tarjana zadene žreb, da
dvoji hčerki dobovskega grajščaka, a
to dvorjenje se spremeni v pravo,
najčistejšo ljubezen. Ko pa zve nad-
poročnik, da je oče ljubice na robu
propada in torej ne more položiti
kavčije nobeden izmed ljubečih se,
prevzame ga trezna misel in sklone,
da se pusti takoj prestavitvi v drugo
garnizijo, od ljubljenske dekleta pa
se poslovijo pismeno, ker noče da bi jo
privedel v revščino. Ali vse to se ne
zgodi tako hitro in vročo ljubezen
hoče pogasiti s tem, da kroka s ciga-
ni, ki mu godejo in mu razganjajo
otožne misli. Osem dni že traja to in
med tem je njegova ljuba zbolela in
ker je mislila, da je bil njen nadpo-
ročnik samo spekulant na doto, se je
zaročila z kupcem dolovskega gradu
bogatom baronom, ki pa je že v mla-
dosti ljubil njeno teto, na voljo kate-
re se je tudi zaročil z Tarjanovo lju-
bico. Tarjan očitajo spekulativstvo,
v sled tega pride do dvoboja med njim
in ritmojstrom. Tarjan se odpove šar-
ži in hoče postati narednik in kot tak
zasnubiti ljubljeno. V dvoboju je
hudo ranjen in z največjimi mukami
dospe na skrivnem v grad, kjer se
praznuje zaroka. Tarjan hoče govoriti
na samem z nevesto, njegovo bivšo
ljubico in tu ji razodene svoj čin, a
ona ga odkloni. V sled silnih duševnih
in telesnih naporov pade v nezavest
in prinesejo ga v grad. Kmalu okre-
va in čez nekaj dni hoče zapustiti go-
stoljubno hišo. Bogati baron in
njegova prva ljubica spoznata njego-
vo plemenitost in skleneta, da se Tar-
jan poroči s sedanjo baronovo ne-
vesto. Vse je v najlepšem redu, da se
srečno izvrši, a tudi v tem trenutku
odkloni Vilma Tarjanovo roko. Vsi
so osupnjeni in Tarjan hoče oditi opi-
rajoč se na svojega prijatelja, a pri
vratih se ozre, ozre se tudi ona in en
sam pogled iz oči v oči podrl je vse
dejanja in besede, Tarjan spozna, da
je lagala, ko je rekla ne, in ona se ne
more več skrivati in vsa srečna si pa-
deta okrog vratu, ker ni jima mogo-
če živeti drug brez drugega. Razjasni
se še drugo vprašanje; pronoj za od-
ložitev šarže je njegov ritmojster na-
menoma zadržal, torej je še častnik
in kavčijo pa jima da neposredno bo-
gati baron, ki je tudi na cilju, ker
poroči se s svojo mladostno oboževan-
ko. Tako se vse srečno reši po mno-
gih zapletljajih in zankah, a ves ta
čas zna obdržati pisatelj poslušalec v
tesnih sponah sleditve in zanimanja
za dejanje. Glavno vlogo je igral z
umetniškim razumevanjem g. Nučič.
Brez vsakega pretiravanja in forsira-
nja povspenjal se je do najlepših
momentov, ki jih more doseči le re-
sničen umetnik. Vsekozi zanimiva je
bila gdč. Wintrova kot Vilma. Po-
polno razumevanje vloge prineslo ji
je najlepši uspeh in pohvalno omeni-
mo, da je govorila vsekozi zadostno
glasno. Isto velja o gdč. Setfilovi, ki
je igrala z neverjetno eleganco in ek-
saktnostjo gospo Szentimayovo. Nje-
ne toilette so povsem izvanredno bo-
gate. Tretja dama, ki nastopi v tem
delu je ga. Danilova. Tri dame — tri
umetnice žele so v tej igri naše naj-
višje priznanje in ponosni smo, da
imamo take moči. Izvrsten je bil g.
Bukšek, kot huzarski ritmojster; sko-
zi in skozi pravcati vojak, ki pa ne
pogreša plemenitega srca. Odlikoval
se je g. Skrbinek kot baron Merlin,
ki ga je podal zrelostnost in izklesano.
Da je svojo vlogo rešil na najboljši
način g. Bohuslav, si razume samo
ob sebi. G. Sinaček kot nadporočnik
Lorant bil je dober v igri, a imel je
slabo, pravi nič častniško toileto. Kje
si more misliti huzarskega nadporoč-
nika brez ovratnika in v uniformi, ki
je preslaba za občinskega redarja??
Manjše vloge so bile v rokah gg. Da-
nila, Groma, Molka, Drenovca, Ras-
bergerja in Zeleznika. Vsa igra je
brez ensembela, zato tudi najboljše
igranje. Hvala ravnatelstvu, ki se ta-
ko resno trudi vršiti vestno svojo tež-

bo nalogo. Gledališče je bilo na dra-
mo srečno dobro obiskano.

Slovensko gledališče predstava
na čast 30-letni abid. (Zna. društva
»Triglav« in Gradca se bo vršila dne
19. t. m. zvečer v ljubljanskem de-
želno gledališču. Igrala se bo Albi-
nijeva izvorna hrvaška opereta »Ba-
ron Trenk«. Začetek bo točno ob 7.,
da se potem pravočasno prične veliki
»Triglavski ples« v Narodnem do-
mu. Ker se bodo te slavoslovne pred-
stave udeležili vsi gostje na Trigla-
vanskem slavlju, prosimo vse one, ki
se hočejo udeležiti te operetne pred-
stave, da si takaj pri gledališkem ra-
vnatelstvu rezervirajo sedeže.

Razgled po slovanskem svetu.

— **Osvoboditev ruskih kmetov.**
Dne 10. februarja je poteklo 50 let,
odkar je izšel manifest carja - osvob-
ditelja Aleksandra II., ki je osvob-
dil ruskega kmeta iz polsuženstva.
Ta velevažen, za napredek in razvoj
Rusije veleznameniti dogodek so po-
vsodi na Ruskem praznovali z veli-
kimi svečanostmi. Da so se teh sve-
čanosti v prvi vrsti udeleževali ru-
ski kmetje — mužiki, se razume samo
ob sebi.

— **Na Hrvaškem se zopet nekaj
pripravlja.** Vse kaže na to, da bodo
za sosedno Hrvaško zopet nastopili
težki dnevi. Proti dr. Hinkoviču, ki
je izza zagrebškega veleizdajniškega
procesa znan kot neustrašen in juna-
ški borilec za resnico in pravico, je
sodišče uvedlo kazensko preiskavo
radi cele vrste člankov, ki jih je pri-
občil v »Pokretu«, »Srbobranu« in
»Obzoru« in ki se nanašajo na vele-
izdajniški proces in na preganjanje
Srbov na Hrvaškem. Dasi so vsi ti
članki pisani strogo stvarno in veči-
noma s strogo stvarnega juridičnega
stališča, vendar se je našlo v njih
razlaganje — sodišča. Dr. Hinkovič
je bil povabljen na sodišče k zasliša-
nju 7. t. m. Za preiskovalnega sodni-
ka v njegovi stvari je bil določen
svetnik Pavešić, ki je bil prisidejni
senata v veleizdajniškem procesu.
Pavešić je dr. Hinkoviču naznanil,
da ga sodišče preganja, ker je v svo-
jih člankih »namenoma« pačil pravo
stanje stvari, zlasti predpise zakona
ter na naravnost nedostojen način
napadal oblasti in sodišča, dolžec jih
protizakonitosti in neobjektivnosti v
njihovem postopanju. Čeprav je bil
dr. Hinkovič pozvan pred sodišče kot
obdolženec, vendar ga je preiskoval-
ni sodnik hotel zaslišati — kot svedo-
ka. Dr. Hinkovič se je temu uprl in
ni hotel ničesar izpovedati. Obenem
je napravil vlogo na bansko sodišče,
v kateri se pritožuje proti nezakoni-
temu postopanju preiskovalnega so-
dnika Pavešića ter odklanja tako Pa-
vešića kakor tudi vse člane senata,
da bi fungirali proti njemu kot pre-
iskovalni sodniki, češ da kot priside-
niki senata v veleizdajniškem pro-
cesu ne morejo v njegovi stvari po-
stopati objektivno. — Afera dr. Hin-
koviča je vzbudila v vsi hrvaški jav-
nosti veliko senzacijo.

— **Smrt vojvode Gjorgja Skop-
ljančeta.** V javni bolnici v Nišu je v
petek po daljši bolezni umrl glasoviti
srbski vojvoda Gjorgje Skopljančec,
ki je bil v vsem srbskem narodu
znan kot eden najuglednejših in naj-
hrabrejših poveljnikov srbskih usta-
skih čet v Makedoniji. Gjorgje je bil
rojen 1. 1879. v Skoplju. Od tega izvi-
ra tudi njegov priimek Skopljanec.
Pravo njegovo ime je bilo Ristić.
Gjorgje je dovršil 3 razrede srbske
gimnazije v Skoplju. Na to je stopil
v podčastniško šolo v Nišu. Od tu je
prišel v Beograd, kjer je položil izpit
za narednika. L. 1904. je zapustil vo-
jaško službo ter se vrnil v svojo do-
movino Makedonijo, da se udeleži
borbe za svobodo. Njegove odlične
lastnosti, predvsem pa neverjetna
hrabrost in smelost so mu kmalu po-
mogle, da so ga makedonski Srbi
splošno priznali za svojega voditelja.
Gjorgje se je posebno odlikoval v
bitki pri Gulinčih 29. junija 1905., ko
je njegova 30 mož broječa četa pose-
kala in postrelila 800 turških voja-
kov. L. 1908. se je Gjorgje Skopljan-
ec s 50 četniki boril na Čelopeku pro-
ti turški vojaški četi, ki je štela 2000
mož. Gjorgje se je v tej neravni bitki
poslužil ročnih bomb in je — zmagal.
— Da po takšnem junaku žaluje ves
narod srbski, se razume samo ob se-
bi. Ves Niš je v žalnih črnih zasta-
vah in večraj so pokopali umrlega
junaka z največjimi častmi.

— **Nazaj v planinski raj** v Sa-
rajevo. Preteklo nedeljo je priredilo
hrvaško društvo »Trebević« v Sa-
rajevo velik koncert, ki se ga je udele-
žilo najodličnejše sarajevsko občin-
stvo. Na programu je bila tudi znana
Nedvedova slovanska pesem, »Nazaj
v planinski raj«. Pesem je izzvala
buren aplavz. Na splošno zahtevanje
se je morala ponoviti.

— **Veslovanska razstava v Pra-
gi.** Iz Petrograda nam poročajo:
Senčaj je prišel iz Prage kot odpo-
slanec izvrševalnega odbora praškega
slovanskega kongresa ravnatelj dr.

Jaroslav Preis, da se z slovenskimi
ruskimi krogi dogovori glede veslo-
vanske razstave, ki se ima prirediti
leta 1914. v Pragi. Predsednik gos-
darstvene dume A. I. Gučkov je takoj
skinal sojo ruskega izvrševalnega
odbora. To seje so se udeležili: M. V.
Krasovskij, grof Bobrinskij, A. S.
Gižickij, N. N. Lvov, V. A. Maklakov
in dr. Vergan. Na seji je dr. Preis
podrobno poročal o načrtih glede
veslovanske razstave. Med drugim
je rekel, da bo razstava stala 30 do
40 milijonov kron. 20 milijonov bodo
stali paviljoni, 10 do 20 milijonov pa
pripravljalna dela. Za razstavo bo
treba izvoliti poseben pripravljani
odbor, v katerem bo 18 ruskih, 6 polj-
skih, 6 čeških in 9 jugoslovanskih
(bolgarskih, srbskih, hrvaških in slo-
venskih) zastopnikov. Avstrijski Pol-
ljaki se razstave ne udeležijo, pač pa
Poljaki iz carstva Poljskega, vsaj ta-
ko se je izrazil knez Lubomirski na-
sproti dr. Preisu. Jugoslovanske svo-
bodne države so izjavile, da se raz-
stave udeležijo. Tudi oficijalni ruski
krogi so izjavili, da bodo skrbeli za-
to, da bo ruski narod dostojno zasto-
pan na tej razstavi. Posebno naklo-
njen je projektirani razstavi ministri-
ski predsednik Stolipin. Namestnik
prometnega ministra Miller je obljub-
bil dr. Preisu, da bo ruska vlada do-
volila na vseh ruskih železnica
brezplačen prevoz vsega, za razstavo
namenjenega blaga.

— **Hrvaška sokolska zveza» in
srbski kralj Peter.** »Hrvaški Pokret«
piše: »V torek, ob 2:15 minut popol-
dne se pelje na svojem potu v Rim
preko Zagreba srbski kralj Peter I.
Karagjorgjevič. To priliko je hotela
porabiti »Hrvaška sokolska zveza«,
da se mu zahvali za vse one ljubez-
nivosti in usluge, ki jih je kraljevina
Srbija lansko leto izkazala Sokolom,
ob priliki njihovega bivanja v Bel-
gradu in ob potovanju preko Srbije.
Odbor »Hrvaške sokolske zveze«, na
čelu s starosto dr. L. Carom, se je
obrnil na policijo, naj bi dovolila, da
pozdravi posebna sokolska deputacija
kralja na zagrebškem kolodvoru. Po-
licija pa je to deputacijo prepoveda-
la, češ, da kralj Peter izrecno — želi,
da se na vsem njegovem potovanju
varuje najstrožji inkognito.«

— **Jubilej moskovskega vseučil-
išča.** Dne 25. januarja t. l. je prosla-
vilo vseučilišče v Moskvi svojo
150letnico. Vseučilišče je ustanovil
car Peter Veliki dne 25. januarja
1718. Prvo leto je obiskovalo vseučil-
išče 20 do 30 dijakov, stroški pa so
znašali 120.000 rubljev. Sedaj šteje
univerza 10.399 dijakov, potroši pa
se za njo tri milijone rubljev ali sed-
dem in pol milijona kron. Na vseučil-
išču predava 272 profesorjev in do-
centov.

— **Nemškutarjenje v Bosni.** »Ri-
čki Novi List« piše: »Prejeli smo iz
Sarajeva dopisnico, na kateri se na-
haja ta-le poštni pečat: »K. u. k. Mi-
liarpost. — Sarajevo. — Landtag.«
— Kako vam to ugaja? Najčistejša
slovanska zemlja pred svetom pa po-
polnoma pod nemško firmo, celo pod
firmo — Landtag! Take poštna pe-
čate in znamenke dobivamo iz afriških
nemških kolonij! V čem je ta razli-
ka?«

Izpred sodišča.

**Kazenske obravnave pred okrajnim
sodiščem.**

Nastavljalec zanj. Nedavno je
zagledal lovski čuvaj v Kobijevev
gozdu na Igu Antona Mravlje, ki se
je nekako sumljivo vedel. Ko je
Mravlje čuvaja zagledal, jo je urnih
peta pobrisal. To se je čuvaju še bolj
sumljivo zdelo in šel je na kraj na
katerem je pred kratkim Mravlje
stal. Tu je čuvaj našel mnogo zanjik,
ki so bile srnam nastavljene. Mrav-
lje je vsled tega prišel pred sodišče.
Pravi, da je v gozdu sekal drva in je
njegov pes začel lajati. Ker je mislil,
da kdo seka drva, je šel pogledat,
kdo da je. Ko je videl, da je lovski
čuvaj, se je obrnil in šel nazaj. O
zanjikah pa da on nič ne ve. Zagovor
sicer diši malo po neverjetnosti, ali
ker ni nikakih drugih dokazov, je bil
Mravlje to pot oproščen.

Strah pred pom. Nedavno se je
nahajal triletni sin Janeza Kreča, du-
lavec v Kosezah, pred hišo. Mimo
pride pes Antona Zrimška, s katerim
se je hotel otrok igrati ali je tekel
pred njim iz strahu; pri tem je
otrok padel na tla. To pa seveda otro-
kovemu očetu ni dopadlo in je stvar
spravil pred sodnijo. Ker ni mogla
nobena priča potrditi, če je pes po-
padljiv in če je otrok vsled njega pa-
del, ne pade seveda na gospodarja
nikaka krivda in je bil Zrimšek
oproščen.

Konj brez gospodarja. Nedavno
smo poročali, da se je razprava pro-
ti Francetu Kramarju, ki je bil obto-
žen, da je pustil svojega konja same-
ga hoditi po cesti, preložila. 13. t. m.
se je vršilo nadaljevanje. Kramar
pravi, da on v kritičnem času ni vo-
zil. Pa tudi njegov hlapec Janez Vi-
šek noče o dogodku nič vedeti. Radi
pomnjanja dokazov sta se morala
oba oprostiti.

**Kazenske obravnave pred okrajnim
sodiščem.**

Naslednji brata. Ivan Habit
let star fotograf, in Julij Habit
25letni pleskar v Ljubljani, sta
morala pred sodiščem zagovarjati
zaradi hudodelstva javnega nasi-
stva. Julij Habit pa vrhutega še za-
radi težke telesne poškodbe, oba
zaradi žaljenja straže. Ivan Hab-
tudi zaradi hudobnega poskodovan-
tja lastnine. Po prečitaniu obtož-
be se prvi zasliši Ivan Habit, ki pr-
poveduje dogodek, ki se je vršil du-
30. novembra m. l. Pravi, da sta na
vedenega dne z bratom popivala v
več gostilnah. Končno sta zašla v go-
stilno »Pri znamenju«, kjer sta
spila tri do 4 litre piva. Ko sta od-
jo kreneta po Resljevi cesti, kjer sr-
čata nekoga domobranskega podča-
nika. Ker se drug drugemu ni hoto-
ogniti, prišlo je do poulične rabuk-
kateri se je pridružilo kmalu mnog-
radovednežev. Habit sta skuša-
preje vojaku bajonet iz roke izviti,
kar se jima pa ni posrečilo. Doš-
mestni stražnik je takoj preudaril o
lo situaciji ter aretoval kot povzra-
čitelja nemira brata Habit. Med te-
pa, ko se je ta trudil aretovanca ukl-
niti, prišel je na pomoč stražnik Fe-
do Sabec, katerega je Ivan Hab-
sunil s pestjo v obraz, da je stražni-
krvavel. Da bi se oprstil aretaciji
suval je okoli sebe, brcal z nogan-
ter skušal stražnika na tla spraviti.
Psoval ju je z besedami »gaune-
šufte, roparji, vindische Hunde itd.
Na stražnika je Ivan Habit popoln-
ma pobesnel in je imelo z njim še
stražnikov dovolj posla, da so
ukrotili. V zaporu je razbil duri
nekaj notranje oprave. Vedel se
tako, da so ga morali vtakniti v pri-
silni jopič, katerega je pa v svoji je-
razgrizel. Obdolženec pravi, da so
stražniki topli in po njem hodili. Na-
bolj kruto proti njemu se je baje v
del neki mali stražnik, za katerega
ime pa ne ve. Njegov zagovornik
dr. pl. Wurzbach navaja, da je obdol-
ženec v četrtem letu svoje staros-
padel raz okno, vsled česar je kasne-
zadobil epileptične napade, ki se zli-
sti takrat pojavijo, kadar čez me-
pije. Predlaga, naj se po izvedeni
preišči njegovo duševno stanje. O-
dolženec se ne ve na vse podrobnosti
tega dne natančno spominjati. Da
pa stražnike psoval in se jim zope-
stavljal, o tem pa noče ničesar ved-
ti. Nato se zasliši brat Julij, ki ravi-
tako, samo bolj precizirano opiše do-
godek. Opisuje dogodek z vojaki
kateri je bratu prisilil zausnično, i-
tudi Verovšek ga je klofnil, i-
kar je ta pripomnil, če se kot igral-
ne sramuje kaj takega storiti. Ju-
je šel mirno s stražnikom. Na Vo-
nikovem trgu se je pa aretaciji upo-
baje vsled bolečin, ker je bil pretr-
ukljen. Mimoidoči so ga pomagali
ukrotiti, nakar so ga nesli na mesti-
stražnico, kjer je postal zopet mire-
Kaj da je brat počel v zaporih, o te-
ne ve povedati, ker ni bil z njim sk-
kaj interniran. Nato začno izpraš-
vati glede napada na njegovo biv-
ljubico Ano Planinšek na po-
pri Spod. Rožniku. Julij Habit prip-
veduje, da je imel svojo izvoljenko
katera je služila pri nekem južnjem
zelo rad. Ta ga je pa goljufala z ne-
kim topničarskim podčastnikom. V
prigovarjanje je bilo zaman. Dne 3.
decembra m. l. se je napotila A.
Planinšek proti topničarski voje-
nici, kamor jo je na njeno povabi-
tudi on spremlj. Komaj pa je odpr-
vrata, je zavpil dotični podčastnik
kaj ima tu opraviti. Nato so ga vrg-
na cesto, kjer je ves krvav obležal.
Vrnil se je domov. Doma je vzel do-
kuhinjski nož iz šivalne mize ter z-
utaknil v žep. Sklenil je, da se m-
šuje nad svojo ljubico radi nje-
nezvestobe. In res jo je zasačil. Tu
ona ga je zapazila ter se mu skrila
neko vilo pri Spod. Rožniku. Konč-
jo je pa vendarle izvalil ven. Ona j-
je zaprosila, naj ji ne dela škandala.
Obupani ljubimec ji je nato pri-
zopet prigovarjati, naj mu bode d-
bra in naj pusti vojaka; a ona mu
odgovorila, da tega noče storiti.
Predsednik: »No, kaj je bilo p-
tem? Obdolženec: »Kaj se
potem zgodilo, na to se ne spominja
več.« Ko mu predsednik pove, da
je v preiskavi spominjal podrobnos-
kako je prišel Ano Planinšek ter
nožem slepo mahnil proti nji. Hol-
ji je pokvariti obraz, nato pa da
je sam 2krat v prsa sunil. Obdolžen-
ostane pri svojem zagovoru. Sodiš-
sklene današnje razpravo preločiti
svrho zaslišanja, sedaj obojele
dr. Kaiserja, ki bo pri glav-
razpravi izpovedal, kako precizno
je takrat vedel na vse kazneže
godljaje spominjati, ki so se v zapi-
nik sprejeli. Nato razglasi predsedu
sklep, o preložitvi razprave. K r-
pravi je bilo povabljenih 14 prič.

**Naprednjaki
prispevajo za
Narodni sklad**

Stopnice, balustrade i. t. d.
Najnižje cene!

Kdor zida ali rabi cementne izdelke naj zahteva cene od
tovarnice cementnih izdelkov Jos. Cihlar
Ljubljana, Dunajska cesta št. 67, nasproti topničarske vojašnice.

Cevi, korita
i. t. d. 2809
Najnižje cene!

SOLIN

najnovejša in najpopolnejša
sredstvo za snaženje srebra in posrebreanje

z zajamčeno vsebino srebra za snaženje, izboljšanje ter posrebreanje srebrne posode, jedilne priprave, skled in drugih predmetov iz aluminia, novega srebra, medl, bakra, itd.

Najpopolnejše nadomestilo za galvansko posrebreanje.

Kontrolirano za gospodinjstva, hotele, kavarne, restavracije itd. Naprodaj po vseh boljših trgovinah, trgovinah z barvnim in materialnim blagom itd. Cena stekla 70 h in 1 K.

„SOLIN“, generalno razpečevališče za Avstro-Ogrsko
DUNAJ, V. Margaretengürtel št. 142. 3488

Kavarna „Merkur“

je vsako sredo, soboto in nedeljo
vso noč odprta.

Marija in Viktor Izlaker. 507

Uradniško branilno društvo
v Gradcu, Herrengasse 7.

VABILO k pristopu v

XIII. sekcijo

ki se prične 1. januarja 1911. Zadrugnik postane, kdor prevzame vsaj en delež po 200 K, plačljiv v 60 mesečnih obrokih a 3 K = 180 K. — Po poteku sekcije se izplača 200 K in dobičkovni preostanek (t. j. ca. 6% obrestovanje). Tudi je mogoče takoj zaprositi posojila (deljiva z 200). Prospekti in tiskovine brezplačno. Nikakih predstroskov.

3408. **HRANILNE VLOGE**
se sprejemajo od vsakogar ter se obrestujejo od dneva vloge do dneva dviga po 4 1/2%, ob 60dnevni odpovedi pa za zneske nad 1.000 K po 5%. — Obresti se kapitalizirajo polletno. Rentnega davka prosto. Stanje vlog 2.800.000 K — Natančnejše podatke daje Josip Kosem, Ljubljana, Krakovski nasip 22.

Ant. Krejči

Ljubljana, Wolfova ul. št. 5.

priloga svojo bogato zalogo
najmodernejših, najtinejših

kožuhovin, klobukov

in čepic. 241

Prevzema tudi vsa v to vrsto spadajoča popravila proti najnižji ceni. Kupuje tudi vsakovrstne kože divjačine in jih najbolje plačuje.

Blago ceno in solidno.

Naznanilo.

Čenjenim svojim naročnikom in slavnemu občinstvu naznanjam, da sem svojo delavnico

preselil

v Bohoričevo ulico 3

Sprejemam tudi sodarskega vajenca

FRAN BERNOT, sodar v Ljubljani

Naznanilo preselitve.

Prodajalna pisarna šentjanskega premogovnika

se je danes preselila

v II. nadstropje hiše gosp. Urbana Zupanca,

Križevniška ulica šte. 8.

Valjčni mlin v Domžalah

I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti
kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter
Gruden & Comp., Stolni trg šte. 9.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izveleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1910.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7:04 zjutraj. Osební vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

7:25 zjutraj. Osební vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:12 dopoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, zvezbo na brzovlak v Celovec, Dunaj j. k., Linz, Prago, Uraščane, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Kolín.

11:40 dopoldne. Osební vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.

1:32 popoldne. Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, St. Janž, Straža-Toplice, Kočevje.

3:30 popoldne. Osební vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

6:35 zvečer. Osební vlak v smeri: Trbič, Jesenice, zvezbo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj, z. k., Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolín, Düsseldorf, Vlissingen, Trbič.

7:40 zvečer. Osební vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Kočevje.

10:10 ponoči. Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst.

Odhod iz Ljubljane (državni kolodvor).

7:28 zjutraj. Osební vlak v Kamnik.

2:05 popoldne. Mešanec v Kamnik.

7:35 zvečer. Mešanec v Kamnik.

11:— ponoči. Mešanec v Kamnik je ob nedeljah in praznikih v mesecu oktobru.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu

Prihod v Ljubljano (juž. železnice)

7:14 zjutraj. Osební vlak iz Jesenic, v zvezbi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prago, Linca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Gorice, Trsta, Trbiča.

8:52 zjutraj. Osební vlak iz Kočevja, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.

10:12 dopoldne. Osební vlak iz Trbiča, Jesenic, v zvezbi na brzovlak iz Dunaja, z. k., Celovca, Vlissingena, Düsseldorfa, Kolína, Wiesbadna, Frankobroda, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Badgasteina, Beljaka.

11:20 dopoldne. Osební vlak iz Gorice, Jesenic, Celovca, Beljaka, Trbiča.

2:59 popoldne. Osební vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.

4:17 popoldne. Osební vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka, Gorice, Trsta, Jesenic, Trbiča.

6:58 zvečer. Osební vlak iz Jesenic, v zvezbi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prago, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Dunaja j. k.

8:15 zvečer. Osební vlak iz Beljaka, Trbiča, Celovca, Trsta, Gorice, Jesenic, Trbiča.

9:07 zvečer. Osební vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.

11:22 ponoči. Osební vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka, Trsta, Gorice, Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice).

6:46 zjutraj. Mešanec iz Kamnika.

10:59 dopoldne. Mešanec iz Kamnika.

6:10 zvečer. Mešanec iz Kamnika.

10:30 po noči. Mešanec iz Kamnika je ob nedeljah in praznikih v mesecu oktobru.

Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednjem evropskem času.

Zabiška zadruga pri II. Bistrici
želi prodati nekoliko gozda
v katerem se nahaja največ bukovine, n. pr. za žaganje in za drva. Nahaja se okoli 300 stabal za na žago, drugo za drva. Nekaj je tudi jelševine, cera, hrasta, črnega gabra in lipe. — Prodaja se ta gozd na 7 delov (I, II, III, IV, V, VI, VII in VIII) in je cena za kubični meter od 26 cm do 30 po K 6.—, od 30 do 40 po K 7.50, od 40 naprej po K 9.50. Drva cepljena I. vrste po meter K 2.80, obla od 10 cm do 16 cm K 1.80 in od 6 cm do 10 cm K 1.—. Hrasti, jelše, lipe in gaber po dogovoru, ker tega ni toliko. Pod gori navedenimi cenami se ne prodaja, oziralo se bo pa na najugodnejšo ponudbo. — Odpadki vseh vrst za drva so po 80 h kubični meter. — Pot od gozda iz Zabič napravljiva sama zadruga Zabiče vsako leto enkrat, tako da bo v dobrem stanju. — Les iz gozda izvoziti se mora v štirih letih. — Ponudbe (oferti) opremljene za vsak del gozda z jamščino (kavcijo) K 150, se morajo do 23. t. m. vložiti na združnega župana Zabiče, p. Birska Bistrica, Netranjsko. 549

Ivan Bizovičar

umetni in trg. vrtnar
Ljubljana, Kolesarjeve ul. 16

izvršuje

šopke, vence in bukete

1542 za razne prilike.

Delo umetniško okusno in po solidnih cenah.

Prodaja cvetlice, cvetlično grmičevje in mlada drevesca (hruške, jabolka) itd.

Naročila na delo hitro in vestno.

Ustanovljena leta 1882.

Ustanovljena leta 1882.

∴ Rezervni zaklad ∴
nad pol milijona kron.

Stanje hranilnih vlog
dvajset milijonov kron.

Kmetska posojilnica

registrirana zadruga ljubljanske okolice

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani Dunajska cesta šte. 18

obrestuje hranilne vloge po čistih 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka. ∴

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dneva dviga. ∴

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % brez amortizacije ali na amortizacijo po dogovoru.

Telefon šte. 185 interurban.

Račun:

pri avstr. pošt. hran. št. 828.406

pri ogr. pošt. hran. št. 19.864.

Eskomptuje
trgovske menice.

Upravno premoženje v letu 1910
K 20,500.000.—

Denarni promet v letu 1910
K 100,000.000.

Fr. Čuden

urar in trgovec

Ljubljana

131 samo

Prešernova ulica št. 1.

Poročni prstani

v zlatu, močni, na trpežnosti neprekosljivi, par od 7 K naprej. Največja zaloga stenskih ur.

Cenik s koledarjem tudi po pošti zastoji.

Kolesarjem

= v znanje! =

Kdor si hoče ohraniti svoje kolo v dobrem stanju, za časa rabe pa ogniti mnogim stroškom, pusti svoje kolo v zimski seziji skrbno pregledati, očistiti ter v primerno temperiranem prostoru shraniti.

Vse to preskrbi proti mali oškodnini, primeren prostor pa da razpolago brezplačno tvrdka

K. ČAMERNIK

špecialna trgovina s kolesi in nj posamezni deli
Ljubljana, Dunajska cesta